

# Info



Media Komunikasi Maktab Kerjasama Malaysia  
Bil 1/2010 ISSN 0127-1032

Menerajut Kecemerlangan Dalam Latihan & Pendidikan Koperasi



**Perasmian MKM  
Wilayah Selatan**

## *Seminar*



**Majlis Konvokesyen  
MKM Ke-14**

## **Meneroka Potensi Industri Halal: Peluang dan Cabaran Bagi Koperasi**



## ■ EKSKLUSIF

- 4 Seminar Meneroka Potensi Industri Halal: Peluang dan Cabaran Bagi Koperasi
- 6 Majlis Perasmian MKM Wilayah Selatan
- 8 Majlis Konvokesyen MKM ke-14 Meriah

## ■ JARINGAN

- 10 Asosiasi Mesra Maktab Kerjasama Malaysia
- 12 Lawatan PUSKUD JATIM ke MKM
- 13 Lawatan Kerja Y.B. Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan ke Republik Singapura
- 14 Program Kerjasama Ekonomi: Capacity Building for Cooperative Marketing Course for Malaysia; Strengthening Marketing Business of Agriculture Cooperative

## ■ PERSPEKTIF

- 16 Bicara Eksekutif - Perniagaan Pemborongan dan Peruncitan: Peluang dan Cabaran Koperasi
- 17 Program Jaringan CEO Koperasi "Profesionalisme dalam Pengurusan Koperasi"
- 19 "Koperasi Sebagai Wadah Pembangunan Sosioekonomi Wanita"
- 21 Bicara Eksekutif - "Teknologi Jalur Lebar: Ruang dan Peluang Bagi Koperasi"
- 23 Melebarkan Ruang Perniagaan Melalui Jaringan Perniagaan
- 24 Bengkel Penemuan Kajian: Keperluan Pembangunan Modal Insan Dalam Gerakan Koperasi Di Malaysia





## ■ GALERI

26

## ■ BERITA KAKITANGAN

28 Lawatan Sambil Belajar ke Universiti Utara Malaysia (UUM) Sintok, Kedah

## ■ KOPERASI BIMBINGAN

29 Bengkel Perancangan Koperasi

## ■ BERITA CAWANGAN

30 Karnival Pendidikan - MKM turut serta...

30 Kempen Kurangkan Pengambilan Gula

31 Bicara Eksekutif - "Potensi Perniagaan Francais di Koperasi"

33 Jana Ekonomi Masyarakat Luar Bandar Melalui Koperasi?

34 Program Bersama Koperasi di Miri

35 Bicara Eksekutif - Koperasi & Pengguna

37 Lawatan ke Projek Ternakan Puyuh Koperasi Felda Mayam Berhad

39 Kerjasama Erat Agensi-agensi KPDNKK Negeri Kedah

40 Lawatan Muhibbah ke Koperasi-koperasi Sekitar Bandaraya Alor Setar, Kedah

## ■ BULETIN PELAJAR

41 Program Orientasi Diploma Profesional Pengauditan Koperasi Sesi Mac 2010

43 Hari Sewajah Budaya dan Malam Citra Budaya

45 Suasana Ceria Sepanjang Minggu Orientasi Pelajar

## ■ PROGRAM LATIHAN

46

**Penasihat**

Tn. Hj. Idris Ismail  
Pengarah

**SIDANG EDITORIAL****Ketua Editor**

Pn. Julia Bee Ramjan  
Timbalan Pengarah Pengurusan

**Editor**

Mohd Fathullah Mohd Aznam  
Pegawai Latihan

**Wakil Pusat dan Unit**

Mohd. Nusi Abdul Rahman  
Pusat Antarabangsa & Pendidikan  
Tinggi

Nur Faeza Yahya  
Pusat Pengurusan Perniagaan &  
Keusahawanan (BMEC)

Rohalinda Ahad  
Pusat Pentadbiran, Perundangan &  
Kepimpinan Koperasi (CALL)

Salwana Ali  
Pusat Perakaunan & Kewangan (ACTIF)

Sharifah Shuzaida Saedin  
Pusat Khidmat Konsultasi

Azlifah Abas  
Pusat Teknologi Maklumat &  
Komunikasi (INFOTEC)

Yusnita Othman  
Pusat Pengurusan Penyelidikan &  
Penerbitan (ReMAP)

Azman Mohd Ghazali  
Ketua Unit Sumber Manusia (USM)

Hamidah Mohd Jos  
Ketua Unit Komunikasi Korporat &  
Tadbiran Akademik (UKKTA)

Sharepah Nur Azirah Shareh Abd  
Rahman  
Penolong Pegawai Penerbitan

**Jurufoto**

Mohd Hasrulnizan Kusaini  
Mohd Norhisyam Md Daud

# Dari Meja KETUA EDITOR

Assalamualaikum wbt., Salam Sejahtera dan Salam 1Malaysia.

Gerakan koperasi di Malaysia terus melangkah maju di tahun 2010 yang membuka tirainya pada bulan Januari yang lalu. Sehubungan itu, Maktab Kerjasama Malaysia (MKM) telah mengorak langkah ke hadapan menerusi perasmian MKM Wilayah Selatan yang dirasmikan oleh Dato' Sri Ismail Sabri Bin Yaakob, Menteri KPDNKK pada bulan Februari yang lalu. Dengan pembukaan cawangan wilayah selatan itu, MKM telah berganjak kepada satu era baru untuk terus memberi pendidikan dan latihan kepada para koperator di Malaysia. Strategi MKM untuk melebarkan sayap ke akar umbi selaras dengan prinsip koperasi yang kelima iaitu pendidikan, latihan dan maklumat yang seharusnya disampaikan kepada semua ahli koperasi secara formal dan tidak formal.

INFO keluaran MKM 1/2010 terus disajikan dengan berita sekitar Majlis Konvokesyen ke-14 yang berlangsung di Auditorium Dato' Abd. Majid yang telah dirasmikan oleh Dato' Sri Ismail Sabri Bin Yaakob, Menteri KPDNKK. Para graduan seterusnya diharap dapat membantu mempertingkatkan nilai modal insan dan seterusnya dapat menggarap misi koperasi ke arah yang lebih kompeten.

Dalam segmen Fokus keluaran kali ini memaparkan perjalanan Seminar Meneroka Potensi Industri Halal: Peluang dan Cabaran Bagi Koperasi di Hotel Blue Wave, Shah Alam. Seminar ini penting untuk mewujudkan pasaran baru bagi perniagaan koperasi dan juga untuk mencapai taraf persaingan dalam industri pemborongan dan peruncitan. Selain itu, seminar ini juga membuka peluang perniagaan halal kepada koperator-koperator yang mengahdirinya.

Seterusnya, turut dimuatkan dalam keluaran kali ini beberapa siri lawatan kerja ke agensi kerajaan, universiti dan koperasi. Tujuan lawatan adalah untuk berkongsi pengalaman dalam bidang pendidikan, pengurusan mahupun penyimpanan data dan maklumat. Selain itu, siri lawatan tersebut adalah untuk meningkatkan rangkaian jaringan dengan agensi luar dan dalam negara supaya MKM bersedia untuk mengubah sistem pengurusan sedia ada selari dengan perkembangan dunia semasa.

Dalam kesibukkan memperkasa koperasi di Malaysia, ucapan tahniah dan syabas daripada sidang redaksi kepada Ahli Majlis MKM yang baru dilantik, serta sekalung penghargaan kepada Ahli Majlis yang telah tamat perkhidmatannya. Moga usaha, pemikiran serta keringat mereka kepada gerakan koperasi di negara kita sentiasa mendapat berkat daripada Allah S.W.T. serta mendapat balasan yang baik di dunia dan di akhirat. Insya-Allah. Bagi pihak seluruh warga MKM kami mengucapkan takziah kepada keluarga Datuk Ahmad Ghazi bin Abdul Hamid, Mantan Pengarah MKM yang telah kembali ke rahmatullah pada 11/7/2010.

Teruskan membaca keluaran Info kali ini kerana terdapat banyak lagi sajian menarik kepada anda. Kepada para koperator, Anggota Lembaga Koperasi, kakitangan pengurusan koperasi dan juga kakitangan MKM dapatlah kiranya berganding bahu ke arah mewujudkan koperasi yang dinamik, kompeten dan berdaya saing yang dapat menjana pertumbuhan ekonomi negara supaya menjadi sektor ketiga penyumbang kepada KDNK. Selamat membaca dan berteleku seketika...

Salam Koperasi,

Julia Bee Ramjan

# Seminar

## Meneroka Potensi Industri Halal : Peluang dan Cabaran Bagi Koperasi

Oleh : Pn. Rafedah Juhan



Pada 5-7 Mei 2010, Maktab Kerjasama Malaysia (MKM) telah menganjurkan satu seminar yang bertajuk "Meneroka Potensi Industri Halal: Peluang dan Cabaran Bagi Koperasi", bertempat di Hotel Grand Blue Wave, Shah Alam.

Seminar ini telah dirasmikan oleh Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan (KPDNKK), Dato' Sri Ismail Sabri Bin Yaakob. Seramai 260 orang peserta yang terdiri daripada pemimpin-pemimpin koperasi dan pegawai-pegawai kerajaan yang menyelia koperasi telah menyertai seminar ini.

Objektif seminar ini adalah untuk memberi pendedahan kepada peserta mengenai konsep serta pelaksanaan prinsip halal dalam penghasilan produk, mengupas isu dan cabaran dalam industri halal, mengenal pasti bidang perniagaan dalam industri halal yang berpotensi diceburi oleh koperasi, dan menyediakan landasan untuk koperasi membina jaringan dengan agensi, syarikat dan usahawan yang terlibat dalam industri halal.

Seramai sebelas (11) orang penceramah telah terlibat di dalam seminar ini dan sesi pembentangan pertama dimulakan oleh Ustaz Muhammad Khalis B. Muhammad Aroff, Penolong Pengarah Bahagian Hab Halal, Jabatan Kemajuan Islam (JAKIM). Di dalam pembentangan kertas kerja yang bertajuk Perkembangan Industri Halal, Isu dan Prosedur Pensijilan Halal di Malaysia, beliau telah menerangkan berkenaan dengan bidang tugas hab halal dan fungsi JAKIM untuk mengkaji, mengesah dan mengawal selia pensijilan halal di Malaysia.

Kertas kerja kedua bertajuk Potensi Bisnes Halal dalam Industri Makanan pula disampaikan oleh Tuan Hj Jamaluddin B. Md Ali, Pengarah Urusan QSR Brands Bhd./ KFC Holdings (Malaysia) Bhd. Beliau telah menyentuh



tentang isu penguasaan industri halal dunia, terutamanya industri makanan yang sedang dipelopori oleh golongan bukan islam. Di dalam kertas kerja ini juga beliau turut menegaskan bahawa halal haruslah dipandang sebagai tuntutan agama dan memastikan makanan yang disediakan adalah selamat untuk dinikmati oleh semua lapisan masyarakat tidak kira bangsa dan agama.

En. Mohamad Zain Azraai Bin Hamzah, daripada Halal Industry Development Corporation (HDC), selaku pembentang kertas kerja ketiga pula telah mengupas tajuk Potensi Perdagangan dan Insentif Dalam Industri Halal. Di dalam kertas kerja ini beliau telah membahagikan industri halal kepada produk dan perkhidmatan di dalam proses pensijilan halal. Beliau menegaskan bahawa tiada





Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob melawat pameran produk halal



Dari kiri - Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob dan Dato' Daud bin Tahir ketika sidang media diadakan

kompromi sama ada dalam aspek syariah dan teknikal dalam pemberian sijil halal.

Kertas kerja keempat bertajuk Potensi Perdagangan dalam Industri Asas Tani telah dibentangkan oleh En. Daud B. Hassan, Ketua Penolong Setiausaha Bahagian Industri Asas Tani, Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani. Beliau telah menekankan berkenaan keperluan industri asas tani yang perlu dibangunkan bagi membasmi kemiskinan di negara ini. Koperasi dilihat menjadi salah satu sasaran untuk terlibat dalam asas tani yang boleh melahirkan usahawan untuk menghasilkan produk-produk yang mempunyai potensi untuk mendapat sijil halal yang dapat dikomersilkan.

Di dalam pembentangan kertas kerja kelima yang bertajuk Perkongsian Pengalaman dan Peluang Bisnes Dalam Industri Halal, seramai empat (4) orang pembentang telah berkongsi pengalaman masing-masing. En. Zahari B. Abu Yazid, Pengurus Koperasi Usahawan Tani Bhd. (KOKUAT), yang mewakili gerakan koperasi telah berkongsi pengalaman koperasi untuk membangunkan rangkaian pemasaran produk asas tani, membantu memasarkan produk asas tani, mempromosi jenama produk asas tani dan khidmat perundingan dan latihan usahawan asas tani. En. Abdul Madik B. Muda, Pengerusi Koperasi Tani Lembah Bidong Terengganu Bhd. yang turut mewakili gerakan koperasi pula telah berkongsi pengalaman koperasi melahirkan usahawan di kalangan petani dengan menjalankan aktiviti tanaman tembakau dan industri Roselle. Mewakili usahawan berjaya, En. Hiruddin B. Hj Hashim daripada Syamille Agro Farm Sdn. Bhd. telah berkongsi pengalaman beliau mentransformasikan sektor penternakan menjadi satu perniagaan yang berteknologi moden, berinovasi dan menguntungkan. Akhir sekali, En. Romli B. Ishak, Pengarah Urusan GranuLab (M) Sdn. Bhd. sebagai mewakili syarikat yang berjaya telah berkongsi pengalaman syarikat dalam menghasilkan tulang gantian sintetik halal dan menguasai pasaran halal bagi peranti perubatan berteraskan bioteknologi.

Kertas kerja keenam dengan tajuk Perkhidmatan Berteraskan Syariah telah dikupas oleh dua orang pembentang. Pembentang pertama, Ustaz Mohd Hanafiah B. Mohd Nawawi, Eksekutif Kanan Jabatan Perundangan dan Pengawasan Syariah, Bank Rakyat telah menyentuh berkenaan perbankan syariah sebagai satu urusan perbankan yang berasaskan muamalah Islam yang berpandukan konsep atau produk tertentu selaras dengan tuntutan syarak. Manakala pembentang kedua, Tuan Syed Abdul Rahim B. Syed Abdul Rashid, Pengarah Urusan Agri Management Solutions Sdn. Bhd. pula menyentuh berkenaan industri ayam sebagai industri termaju di Malaysia. Beliau menegaskan bahawa Malaysia sebenarnya mampu bersaing dalam industri pengeluaran daging ayam kerana mempunyai spesifikasi seperti GMP, HAPP, dan juga pemantauan oleh JAKIM.

Pembentangan kertas kerja terakhir telah disampaikan oleh Tn. Hj. Rozan Mohd Saat, Naib Presiden Kanan, Bisnes Intrapreneur Johor Corporation dengan tajuk Kesedaran dan Bisnes Halal sebagai Satu Jihad.

Seminar ini turut mengadakan bengkel yang mana di dalam bengkel ini peserta telah diminta untuk membincangkan cabaran dan peluang yang dihadapi oleh koperasi untuk menceburi perniagaan halal seterusnya mencadangkan strategi yang boleh diguna pakai. Hasilnya, satu resolusi telah dibentangkan pada hari terakhir seminar dan diserahkan kepada Pengarah MKM, Tn. Hj. Idris Bin Ismail.

Secara keseluruhannya, seminar selama 3 hari 2 malam ini telah berjaya mencapai objektif yang diharapkan. Para peserta seminar telah mendapat banyak manfaat dan panduan hasil perkongsian maklumat di dalam seminar ini. Adalah diharapkan seminar ini akan dapat mendorong gerakan koperasi untuk lebih giat menceburi perniagaan halal.

# Majlis Perasmian

# MKM Wilayah Selatan

Oleh: Afizah Abdul Jalal



Maktab Kerjasama Malaysia (MKM) telah melebarkan sayapnya ke wilayah selatan dengan rasminya apabila majlis perasmian dan pembukaan telah disempurnakan oleh Y.B. Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob, Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan (KPDNKK) bertempat di perkarangan Bangunan Kerjasama, Jalan Dhoby, Johor Bahru. Majlis itu juga turut dihadiri oleh Dato' Tan Lian Hoe, Datuk Mohd Zain bin Mohd Dom, Dato' Mangsor bin Saad, serta Datuk Haji Maulizan Bin Bujang.

Antara inipati ucapan Y.B. Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob ketika majlis perasmian itu adalah mengenai kejayaan MKM dalam melebarkan sayap untuk turun ke akar umbi bagi memantapkan lagi gerakan koperasi di Malaysia. Selaras dengan moto MKM iaitu "Menerajui Kecemerlangan Dalam Latihan Dan Pendidikan Koperasi", MKM seterusnya telah berjaya membuka cawangan di Johor Bahru untuk mendekati lagi MKM dengan koperator dan koperasi yang berada di kawasan wilayah selatan iaitu negeri Johor dan Melaka.

Dalam ucapannya juga, Y.B. Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob berkata dengan penubuhan MKM Wilayah Selatan, ianya dapat memudahkan koperator-koperator untuk berkursus dan mengeratkan lagi hubungan antara MKM dan koperator di selatan. Pada tahun 2010 sahaja, sebanyak 36 kursus akan dijalankan dan ianya tertumpu kepada koperator-koperator Johor dan Melaka. Ini juga dapat menggalakkan pendidikan yang berterusan di kalangan koperator.

Seterusnya, majlis perasmian yang diadakan pada 1 Februari 2010 itu turut diserikan dengan penyerahan dokumen MOA Skim Pinjaman Pendidikan i-MKM di antara MKM, SKM dan Bank Rakyat serta penyampaian bantuan pembangunan dan pinjaman Tabung Modal Pusingan (TMP) SKM kepada koperator-koperator yang terpilih dan yang layak mengikut kriteria-kriteria yang telah ditetapkan. Pada hari perasmian juga, taklimat mengenai kursus dan aktiviti promosi MKM yang dikendalikan oleh Unit Komunikasi Korporat dan Tadbiran Akademik, MKM turut dijalankan di sekitar bangunan tersebut.



Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob (fengah) diapit oleh Pengarah MKM (kanan) dan Timbalan Menteri (kiri)





Ketibaan Y.B. Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob



Y.B. Menteri beramah mesra dengan koperator-koperator



Upacara pelancaran MKM Wilayah Selatan



Koperator-koperator yang memeriahkan lagi majlis



Sidang media bersama Menteri KPDNKK (tengah), Timbalan Menteri KPDNKK (kiri) dan Pengarah MKM (kanan)



Ahli Majlis MKM dan pegawai-pegawai agensi yang hadir



# Majlis Konvokesyen MKM KE-14 meriah

Oleh: Mohd Nusi Abdul Rahman

**M**ajlis Penganugerahan Diploma dan Sijil Pengurusan Koperasi telah berlangsung dengan jayanya pada 8 April 2010 bertempat di Auditorium Dato' Abd. Majid, Maktab Kerjasama Malaysia (MKM). Majlis Konvokesyen ini telah disempurnakan perasmiannya oleh Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan (KPDNKK), Y.B. Dato' Sri Ismail Sabri Bin Yaakob.





Dari kiri: Saudara Ahadry Ukun, Pn. Hjh. Morni Md. Salleh, Tn. Hj. Idris Ismail beramah mesra dengan Menteri KPDNKK



Pada Majlis Konvokesyen tersebut seramai 48 graduan telah menerima anugerah masing-masing iaitu 35 orang graduan dianugerahkan Diploma Pengurusan Koperasi (DPK), dan 12 orang graduan dianugerahkan Sijil Pengurusan Koperasi. Di samping itu, seramai 7 graduan DPK dan 3 graduan Sijil Pengurusan Koperasi telah menerima Anugerah Penghargaan Graduan Cemerlang dan Terbaik.



Graduan Diploma Pengurusan Koperasi 2007-2009

Dalam ucapan Y.B. Menteri semasa merasmikan majlis ini mengungkapkan harapan agar para graduan yang diraikan akan dapat menyumbang ke arah melahirkan tenaga kerja profesional dalam sektor koperasi di Malaysia, dan seterusnya dapat meningkatkan kemajuan koperasi.

Sebelum menamatkan ucapan beliau, Y.B. Menteri juga turut menyokong sepenuhnya penstrukturan semula MKM dalam usaha untuk memperkukuhkan dan memantapkan lagi MKM, dengan mengharapkan pihak pengurusan atasan MKM dapat menyediakan satu mekanisme khas bagi memastikan keadilan kepada pegawai dan kakitangannya supaya MKM akan terus kekal menjadi sebuah institusi latihan koperasi yang disegani bukan sahaja di negara ini bahkan di dunia.

Bersempena dengan Majlis Konvokesyen ini, terdapat 26 gerai jualan telah diadakan bagi menyeri dan memeriahkan lagi majlis. Antaranya, 13 buah gerai jualan diusahakan oleh para pelajar Ijazah MKM-UUM sempena Hari Integrasi Ko-kurikulum dan gerai selebihnya diusahakan oleh peniaga-peniaga luar seperti Koperasi FAMA, Koperasi Alumni MKM, Kelab Rakan Muda dan juga turut sama membuka gerai ialah pihak perbankan iaitu Bank Al-Rajhi dan Maybank.

MKM dengan berbesar hati mengucapkan sekalung tahniah kepada para graduan. Semoga para graduan dapat menggunakan kemahiran dan ilmu pengetahuan yang ditimba dengan sebaik-baiknya untuk mengharungi cabaran dalam era globalisasi masa kini.



Graduan Cemerlang Diploma Pengurusan Koperasi, Saudara Ahadry Ukun



Graduan Sijil Pengurusan Koperasi 2008



# Asosiasi Mesra Maktab Kerjasama Malaysia

Oleh: Kamalhaniza Kamarudin



Di sebalik tabir kecemerlangan OUM

Maktab Kerjasama Malaysia telah mengadakan beberapa siri lawatan kerja ke kementerian, agensi dan koperasi berhampiran kampus induk yang diketuai oleh Pengarah MKM iaitu Tn. Haji Idris Bin Haji Ismail dan disertai oleh Timbalan Pengarah (Akademik), YM Pn. Hj. Raja Maimon Raja Yusof, Timbalan Pengarah (Pengurusan), Pn. Julia Bee Ramjan, beberapa pegawai daripada bahagian akademik serta Unit Komunikasi Korporat dan Tadbiran Akademik.



Keterbukaan OUM berkongsi perkembangan dan kejayaan mereka

**1) Pembangunan Sumber Manusia Berhad (PSMB)***22 Februari 2010*

Lawatan kerja bertujuan menimba pengalaman daripada Pembangunan Sumber Manusia Berhad (PSMB) mengenai pengurusan sumber manusia yang berkaitan dengan isu-isu semasa. Perbincangan juga berkisar tentang skim-skim yang telah ditawarkan oleh PMSB. Pertemuan ini membuka peluang bagi MKM mengatur strategi yang tersendiri untuk berhadapan dengan cabaran-cabaran masa kini. Lawatan yang telah diraikan oleh Encik Amirnuddin bin Mazlan iaitu Ketua Pegawai Eksekutif PSMB pada awal pertemuan itu turut mengalu-alukan kerjasama antara PSMB dan MKM pada masa akan datang.

**2) Open University Malaysia (OUM)***23 Februari 2010*

Matlamat utama daripada pertemuan dua hala antara Maktab Kerjasama Malaysia (MKM) dan Open University Malaysia (OUM) ialah menjalinkan kerjasama strategik dan bertukar-tukar maklumat serta pengalaman. Pada dasarnya kedua-dua institusi tersebut ditubuhkan untuk memberi pendidikan dan latihan kepada masyarakat. Oleh itu, perancangan dibuat untuk memantapkan lagi sistem pendidikan sedia ada berasaskan pengalaman kedua-dua institusi seiring dengan perubahan teknologi semasa.

**3) Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA)***19 Mac 2010*

MKM berhasrat membentuk kerjasama strategik di antara MKM dan RISDA untuk memastikan kumpulan sasaran kedua-dua agensi mempunyai maklumat yang benar dan terkini mengenai gerakan koperasi dan juga perkhidmatan yang ditawarkan oleh RISDA. Oleh itu, lawatan kerja yang telah dirangka dan dilaksanakan seiring dengan kehendak kedua-dua belah pihak. Pengalaman, maklumat, pengetahuan turut dikongsiikan sepanjang pertemuan tersebut. Ketua Pengarah RISDA, Dato' Mohamad Izat Bin Hasan telah memaklumkan mengenai perkembangan yang dilakukan RISDA dan membincangkan mengenai kerjasama yang bakal diadakan di antara MKM dengan RISDA pada masa akan datang.

**4) Kementerian Kemajuan Luar Bandar Dan Wilayah (KKLW)***30 Mac 2010*

Kementerian ini berkait secara langsung dengan kawasan luar bandar yang memerlukan bimbingan dan panduan untuk memajukan ekonomi setempat. Oleh itu, MKM berbesar hati untuk melihat sendiri persepsi pembangunan ekonomi luar bandar daripada kementerian yang bertanggungjawab. Ketua Penolong Setiausaha, Encik Zalirizal Bin Abdul Rahman telah menyampaikan taklimat mengenainya dan telah membuka peluang untuk MKM dan KKLW untuk berkerjasama pada masa akan datang. MKM bakal menjadi agensi pelaksana kepada KKLW kepada kawasan luar bandar.

**5) Koperasi TELEKOM (KOTA MAS)***22 April 2010*

KOTA MAS merupakan koperasi pertama dan sangat sinonim dengan sejarah koperasi di Malaysia. Fakta yang cukup menarik ialah tarikh Hari Koperasi Negara diambil bersempena dengan tarikh penubuhan KOTA MAS pada 21 Julai 1922 sebagai penghormatan menjadi koperasi pertama ditubuhkan di Malaysia. Pertemuan dan perbincangan interaktif seumpama ini membuka banyak peluang dan alternatif bagi meluaskan lagi promosi MKM dikalangan koperator-koperator. Selain itu, KOTA MAS turut berkongsi idea dan pendapat untuk memajukan koperasi-koperasi di Malaysia berdasarkan pengalaman sebagai koperasi tertua di Malaysia.

*Tanda ingatan daripada Tn. Hj. Idris Ismail (kanan) kepada Prof. Dr. Shaari A. Hamid (kiri), Dekan Fakulti Perniagaan dan Pengurusan*



*Asosiasi  
Nesra*



# LAWATAN PUSKUD JATIM ke MKM



Sesi dialog di antara MKM dan PUSKUD JATIM

Oleh: Noor Shafeeza Zainuddin

Pada tanggal 30 Mac 2010, Maktab Kerjasama Malaysia (MKM) telah menerima kunjungan lawatan delegasi dari Surabaya iaitu Pusat Koperasi Unit Desa Jawa Timur (PUSKUD JATIM). Seramai dua belas orang delegasi yang terdiri daripada ketua-ketua biro telah diketuai oleh Ketua Umum iaitu Drs. H. Mardjito GA, MM telah disambut oleh Tn. Hj. Idris Ismail, Pengarah MKM dan para pegawai yang terlibat.

Tujuan kunjungan ini adalah bagi membincangkan kerjasama strategik dalam bidang latihan dan pendidikan koperasi serta aktiviti-aktiviti berasaskan pengetahuan seperti program latihan, penyelidikan, pertukaran maklumat dan kepakaran serta program sangkutan. Kerjasama ini akan dapat memberi manfaat bukan sahaja kepada warga kerja kedua-dua buah institusi malah kepada gerakan koperasi di Malaysia dan Indonesia dalam pelbagai aspek pendidikan dan latihan koperasi.

Semasa sesi perjumpaan berlangsung, Pengarah MKM telah menerangkan tentang fungsi dan peranan MKM dan telah mengusulkan untuk menghantar pegawai latihan MKM mengadakan Program Sangkutan di PUSKUD JATIM bagi mempelajari serta mendapatkan laporan bagi Hospital Koperasi yang beroperasi di bawah pentadbiran PUSKUD JATIM, memandangkan Malaysia masih belum mempunyai sebuah hospital koperasi.

Selain itu, Pusat Antarabangsa dan Pendidikan Tinggi MKM telah berjaya mengaturkan sesi lawatan bagi delegasi ke Bank Persatuan Malaysia kerana salah satu tujuan utama kunjungan lawatan adalah untuk mempelajari cara-cara menubuhkan sebuah bank koperasi. Indonesia masih belum mempunyai sebuah bank koperasi seperti di Malaysia. PUSKUD JATIM telah berpuas hati dengan pelbagai informasi berkaitan undang-undang, kewangan, pentadbiran dan sebagainya, yang telah diterangkan dengan lengkap oleh Pengurus Besar Bank Persatuan Cawangan Shah Alam dan telah pulang ke Surabaya pada 1 April 2010.



PUSKUD JATIM menerima taklimat ringkas daripada Pn. Shamsiah Abu di Perpustakaan MKM



Di antara kakitangan MKM yang hadir



Pengarah MKM memberi cenderahati kepada Ketua Umum PUSKUD JATIM

# LAWATAN KERJA Y.B. MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI, KOPERASI DAN KEPENGGUNAAN KE REPUBLIC SINGAPURA

Oleh: R. Zarinatun Mohd Abdul Kader

Pada 2 Februari 2010, Pusat Antarabangsa dan Pendidikan Tinggi Maktab Kerjasama Malaysia telah diberi kepercayaan menjadi urus setia bagi Lawatan Kerja Y.B. Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob, Menteri KPDNKK ke Republik Singapura. Seramai 15 orang delegasi yang terdiri daripada pegawai KPDNKK, MKM, SKM, ANGKASA, Bank Rakyat dan Koperasi telah menyertai lawatan kerja ini.

Lawatan kerja ini bertujuan meninjau, mengumpul maklumat dan mengadakan hubungan dua hala dengan pihak koperasi di negara berkenaan. Di samping itu, untuk mengenal pasti amalan-amalan baik yang dipraktikkan oleh koperasi di negara tersebut. Ia juga memberi pendedahan kepada pegawai mengenai sistem dan perkembangan gerakan koperasi di Singapura secara amnya serta melihat pencapaian dan kejayaan koperasi tersebut beroperasi khususnya.

Delegasi telah diberi peluang untuk melawat Singapore National Cooperative Federation LTD. (SNCF), sebuah badan puncak (Apexbody) yang mewakili koperasi-koperasi di Singapura, sebanyak 73 buah agensi telah menyertai SNCF. Delegasi ini telah disambut oleh Puan Dolly Goh, Ketua Pegawai Eksekutif dan beberapa orang pegawai SNCF.

Lawatan kerja delegasi diteruskan di NTUC Fairprice yang merupakan sebuah koperasi yang terbesar di Singapura dan menguasai 50% pasaran saham. Koperasi ini juga mempunyai lebih 5 ribu kakitangan, 450 ribu anggota dan 71 ahli institusi. Delegasi telah dibawa ke ibu pejabat NTUC Fairprice dan menerima taklimat daripada pegawai tertinggi NTUC Fairprice iaitu En. Wee Leong How, Pengarah Urusan dan En. Poh Leong Sim, Pengarah dan Setiausaha NTUC Fairprice.

Lawatan kerja yang terakhir ialah ke NTUC Fairprice XTRA HAMK, salah satu daripada 216 cawangan pasaraya yang dimiliki oleh koperasi NTUC Fairprice. Delegasi telah disambut oleh Cik Ng Si Lin, Pegawai Pemasaran Korporat di NTUC Fairprice XTRA HAMK. Selain dua orang pegawai tertinggi iaitu En. Peter Teo, Pengarah Urusan NTUC Fairprice XTRA HAMK dan En. Tan Teck Nam, Pengurus Cawangan, NTUC Fairprice XTRA HAMK. Delegasi telah diberi penerangan ringkas oleh Mr. Peter Teo dan dibawa untuk membuat lawatan di dalam pasaraya tersebut.



*Delegasi daripada Malaysia*



*Delegasi di hadapan pintu masuk bangunan Singapore National Cooperative Federation LTD*

Pasaraya ini menyediakan pelbagai kemudahan dan berfungsi seperti pasaraya yang terdapat di Malaysia di antaranya ialah penyediaan pelbagai produk harian untuk bekalan kepada warga Singapura khususnya kepada ahli koperasi NTUC sendiri.

Pasaraya ini juga memperkenalkan kad khasnya kepada ahli-ahli koperasi NTUC di mana kad ini berfungsi memberi mata ganjaran bagi pembelian barangan di pasaraya tersebut. Ahli boleh mendapatkan pertukaran ganjaran serta merta di kaunter khas yang disediakan.

Hasil daripada lawatan tersebut, Y.B. Menteri menyaran agar NTUC Fairprice membuka cawangan di Johor Bahru dan juga menawarkan ahli koperasi Singapura mengikuti kursus di MKM Wilayah Selatan.



Capacity Building for Cooperative Marketing Course for Malaysia; Strengthening Marketing Business of Agriculture Cooperative merupakan Perjanjian Kerjasama Ekonomi Malaysia -Jepun (JMEPA) yang ditandatangani bersama oleh Kerajaan Malaysia dan Kerajaan Jepun pada Disember 2005. Program yang turut dikenali sebagai "Koizumi-Abdullah Training Programme for Economic Partnership (Economic Partnership Programme: EPP) ini dikelola bersama Japan Cooperative Agency (JICA) dan Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA).

Objektif program yang dijalankan selama 25 hari ini adalah untuk memantapkan dan memperkasakan pengetahuan para peserta berkaitan dengan pengalaman dan kejayaan koperasi Jepun dalam mengendalikan pemasaran hasil produk pertanian mereka.

Institute for the Development of Agriculture Cooperation in Asia (IDACA) sebagai sebuah institusi yang terlibat di dalam memberikan latihan berkaitan pertanian di dalam koperasi telah dilantik sebagai agensi yang menyelaras dan melaksanakan program



### Economic Partnership Program on Capacity Building For Co-operative Marketing

ini. Metodologi yang digunakan dalam pelaksanaan program ini termasuklah ceramah di pusat latihan IDACA di Aiharamachi, Machida City, Tokyo dan beberapa lawatan sambil belajar di koperasi-koperasi yang terlibat dengan aktiviti pemasaran hasil pertanian.

Pegawai-pegawai yang menyertai program ini adalah terdiri daripada agensi pemaju koperasi di Malaysia iaitu empat orang dari Maktab Kerjasama Malaysia (MKM), empat orang dari Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM) dan dua orang dari Angkatan Koperasi Kebangsaan Malaysia Berhad (ANGKASA).

Program ini telah memberi banyak faedah, informasi dan membuka minda para peserta terutamanya mengenai sistem pertanian, pemasaran dan koperasi di Jepun. Koperasi pertanian di Jepun dikendalikan oleh Kementerian Pertanian, Perikanan dan Perhutanan. Koperasi Pertanian (JA) turut melalui beberapa proses penggabungan apabila pada tahun 1950 terdapat 13,314 buah JA dan pada tahun 2008 ia menurun kepada hanya 750 buah JA. Proses

# Program Kerjasama Ekonomi:

Oleh : Arfizawati Abd. Hadi

# PROGRAM KERJASAMA EKONOMI:



*Peserta menerima sijil sebelum berangkat pulang ke Malaysia*

penggabungan ini memberikan kesan yang positif terutamanya di dalam meningkatkan pendapatan serta pengeluaran hasil pertanian yang selamat, segar serta terjamin dari segi kualiti dan harga.

Dalam prasarana ini, pendedahan dan kesedaran tentang pentingnya keseimbangan alam sekitar dengan keselamatan makanan dan kesegaran hasil pertanian turut ditekankan. Menurut Mr. Kozo Hara yang memperkenalkan Sistem Zen-Noh Anshin dalam pembentangan ceramah beliau yang bertajuk "New Strategies for Agricultural Marketing in Japan", sistem ini diperkenalkan untuk memastikan produk pertanian yang dihasilkan oleh petani di Jepun mempunyai rekod yang telus. Ia juga membolehkan pengguna/pembeli mengetahui latar belakang produk dan pengeluar bagi menambah keyakinan terhadap keluaran produk tersebut sekaligus membantu mempromosikan produk mereka.

Selain daripada ceramah, lawatan sambil belajar yang dianjurkan ke beberapa buah koperasi JA juga telah banyak memberikan informasi mengenai sistem pemasaran produk pertanian di Jepun. Kewujudan

pusat pengedaran buah-buahan dan sayur-sayuran JA Zen-Noh yang berskala besar dan keberkesanan pusat pengedaran hasil pertanian untuk pengeluar (petani) kecil-kecilan seperti Roadside Station, Hachioji dan JA Hadano Jibashanzu (Farmers Market) banyak memberikan peluang kepada petani untuk memasarkan hasil pertanian mereka tanpa perlu menjualnya sendiri kepada pengguna secara terus.

Secara keseluruhannya program ini sangat bermanfaat dan membuka minda kepada para peserta. Diharapkan program seperti ini dapat diteruskan bagi memberi peluang kepada para peserta untuk menimba ilmu dan pengalaman dalam meningkatkan aktiviti pemasaran dan pertanian yang dihasilkan oleh koperasi-koperasi di negara ini. Selain itu, program ini juga mampu mengeratkan lagi perhubungan di antara Malaysia dan Jepun.

# Capacity Building for Cooperative Marketing Course for Malaysia; Strengthening Marketing Business of Agriculture Cooperative

Jepun 1-25 Disember 2009



# *Bicara Eksekutif:* PERNIAGAAN PEMBORONGAN DAN PERUNCITAN: PELUANG DAN CABARAN KOPERASI

Oleh: Noranita Mohd Nor

Pada 29 April 2010, telah berlangsung satu program Bicara Eksekutif bertajuk 'Perniagaan Pemborongan dan Peruncitan: Peluang dan Cabaran Koperasi' anjuran Maktab Kerjasama Malaysia(MKM) di The Gurney Resort Hotel and Residences, Pulau Pinang. Program ini telah dihadiri oleh 150 orang peserta di sekitar negeri Pulau Pinang, Kedah, Perlis dan Perak. Program ini telah dirasmikan oleh Tuan Haji Idris Bin Ismail selaku Pengarah Maktab Kerjasama Malaysia. Turut hadir ialah Pengarah Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan Pulau Pinang, Tuan Haji Abd. Rahim Bin Hassan dan Timbalan Pengarah Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM) Pulau Pinang, En. Mohd Yusuf Bin Haji Khalid.

Objektif utama program ini adalah untuk mengenal pasti peluang dan cabaran perniagaan pemborongan dan peruncitan yang boleh diterokai oleh koperasi dan untuk menggalakkan penyertaan koperasi dalam bidang pemborongan dan peruncitan secara lebih aktif dan menyeluruh. Dua buah kertas kerja telah dibentangkan pada hari tersebut iaitu daripada En. Norman Rajen Abdullah selaku Pengurus Kanan Mydin Mohamed Holdings Berhad dan En. Azmi Abd. Rashid selaku Pengurus



*Antara peserta seminar yang hadir*

Bahagian Francais Koperasi Halal Hub Kedah Berhad(KOHALAL HUB). Kedua-dua pembentangan ini menyentuh berkenaan dengan peluang dan cabaran koperasi dalam perniagaan pemborongan dan peruncitan.

Selesai sahaja pembentangan kertas kerja, sesi soal jawab diadakan bersama peserta yang dipengerusikan oleh Dr. Hajah Jamilah Binti Din, Ketua Pusat Pengurusan Perniagaan dan Keusahawanan MKM, bagi mendapat maklum balas dan perkongsian pandangan terhadap tajuk yang dibentangkan. Segala pandangan dan maklum balas yang dikemukakan akan dibawa ke pihak yang berkenaan dalam usaha memajukan lagi gerakan koperasi di Malaysia.

Secara keseluruhannya, program ini telah membuka minda para koperator bahawa perniagaan pemborongan dan peruncitan merupakan satu peluang perniagaan yang boleh diterokai oleh koperasi.

# PROGRAM JARINGAN CEO KOPERASI



## PROFESIONALISME

## dalam PENGURUSAN KOPERASI

Oleh: Norhayati Abdul Rahman

Pada 21 Disember 2009, satu program Jaringan CEO Koperasi yang bertema "Profesionalisme Dalam Pengurusan Koperasi" telah diadakan di Hotel Hilton, Petaling Jaya. Program yang diselenggarakan oleh Pusat Pengurusan Perniagaan dan Keusahawanan (BMeC) Maktab Kerjasama Malaysia (MKM) ini telah dihadiri oleh 23 orang peserta yang merupakan pihak pengurusan kanan koperasi mewakili koperasi-koperasi berskala besar dan merupakan antara koperasi yang disenaraikan 100 terbaik oleh Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM).





Peserta Program Jaringan CEO Koperasi



Peserta mengemukakan isu-isu yang dihadapi oleh koperasi



Sesi penyampaian cenderamata kepada pengerusi sesi

Pengerusi sesi untuk program ini ialah Y. Bhg. Datuk Hj. Naim Bin Datuk Hj. Mohamad, Ahli Majlis MKM, turut hadir pada majlis tersebut ialah Y. Bhg. Tn. Hj. Idris B. Ismail, Pengarah MKM dan Pn. Hjh. Raja Maimon Binti Raja Yusof, Timbalan Pengarah (Akademik) MKM. Objektif utama program ini dianjurkan adalah untuk membuka hubungan di kalangan Ketua Pegawai Eksekutif/ Pengurus Koperasi, berkongsi pengalaman kejayaan antara Ketua Pegawai Eksekutif/ Pengurus Koperasi, mewujudkan jaringan perniagaan antara koperasi dengan koperasi dan membantu meningkatkan daya saing dalam perniagaan koperasi.

Program yang dikendalikan ini berbentuk perbincangan di antara peserta yang hadir dan terdapat beberapa isu yang telah dikemukakan antaranya kos pengurusan kakitangan yang tinggi, modal tidak mencukupi, ALK kurang pengetahuan dan kemahiran, anggota tiada naluri berkoperasi, koperasi masih menggunakan sistem sumber manusia yang lama dan dividen koperasi.

Jaringan dan kerjasama merupakan cara berkesan bagi pencapaian perniagaan sebenar. Perhubungan ini adalah lebih berkesan berbanding dengan pengiklanan atau melakukan sebarang usaha perhubungan awam yang lain. Tanggungjawab ini perlu dilaksanakan oleh Ketua Pegawai Eksekutif Koperasi. Peranan Ketua Pegawai Eksekutif Koperasi adalah penting dalam strategi perniagaan koperasi kerana ia bukan sahaja boleh meraih peluang yang besar malah juga memudahkan akses yang lebih luas terhadap pasaran tempatan atau antarabangsa. Ketua Pegawai Eksekutif Koperasi perlu meningkatkan profesionalisme dalam pengurusan koperasi agar dapat mewujudkan jaringan kerjasama strategik dan daya saing bagi meningkatkan jaringan rantai nilai yang memberi impak besar terhadap perniagaan koperasi.

Program ini berjaya membuka minda peserta yang hadir untuk membantu koperasi melengkapkan diri bagi menghadapi cabaran alaf baru dan mendapat manfaat daripada perkongsian pengalaman dan pengetahuan dalam pengurusan koperasi. Secara keseluruhannya program ini telah berjalan dengan lancar dan jayanya.

# “Koperasi Sebagai Wadah Pembangunan Sosioekonomi Wanita”

Oleh: Rohalinda Ahad



Bertemakan “Koperasi Sebagai Wadah Pembangunan Sosioekonomi Wanita”, satu bengkel Pembangunan Koperasi Wanita telah diadakan pada 16 hingga 17 Disember 2009 bertempat di Maktab Kerjasama Malaysia, Petaling Jaya.

Bengkel yang dianjurkan oleh Pusat Pentadbiran Perundangan dan Kepimpinan Koperasi ini bertujuan untuk mendapatkan maklum balas kemajuan serta tindakan susulan hasil perbincangan seminar wanita yang telah diadakan pada 14 hingga 15 April 2009 yang lalu.



Objektif bengkel ini adalah untuk mengenal pasti strategi dalam meningkatkan sumber kewangan, pendapatan koperasi dan pendidikan wanita. Bengkel ini turut menghendaki peserta menyediakan pelan tindakan untuk pelaksanaan strategi dan membangunkan *Key Performance Index* (KPI) yang bersesuaian.

Buat julung kalinya bengkel wanita pada kali ini telah dirasmikan oleh Y.B. Dato' Tan Lian Hoe, Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan. Dalam ucapannya beliau menyatakan bahawa selaras dengan pelancaran kempen 'Satu Komuniti Satu Koperasi',



*Peserta bengkel yang hadir*



koperasi wanita perlu menyahut cabaran untuk memperkasakan peranan dan penglibatan wanita dalam koperasi bagi menjana ekonomi rumah tangga dan mewujudkan 'Satu Komuniti, Satu Koperasi Wanita'.

Beliau turut menyarankan supaya Kelab Pengguna ditubuhkan bagi menangani isu-isu kepenggunaan wanita. Selain itu, beliau juga berpesan kepada koperator wanita bahawa setiap apa yang ingin dijalankan di koperasi mestilah melalui penilaian yang realistik dan melalui tiga syarat utama iaitu kesanggupan untuk mengubah minda yang lebih positif, kesanggupan untuk meningkatkan kemahiran diri dan kesanggupan untuk menuntut ilmu pengetahuan secara berterusan.

Seramai 33 orang peserta yang hadir dikumpulkan mengikut sektor industri koperasi masing-masing bagi menghasilkan perbincangan yang fokus dan mendalam. Pada sidang pleno, wakil setiap kumpulan membentangkan hasil bengkel mereka untuk dikongsi dengan peserta yang lain.

Sesi sidang pleno tersebut disertai oleh Timbalan Pengarah Akademik MKM iaitu Pn. Hj. Raja Maimon Raja Yusof selaku pengerusi sesi, Cik Hj. Hawa



Wanita pemangkin gerakan koperasi



Y.B. Dato' Tan Lian Hoe beramah mesra dengan para peserta

Mohamed Salleh, Ketua Sektor Pembangunan, Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM) dan Pn. Hj. Roszurina Hj Omar, Timbalan Bahagian 4P, Angkatan Koperasi Kebangsaan Malaysia (ANGKASA) turut memberikan input yang diperlukan.

Antara resolusi yang dicapai dalam bengkel ini ialah koperasi wanita perlu mengukuhkan sumber kewangan dalaman dan luaran koperasi. Sumber kewangan dalaman boleh diperoleh sama ada daripada peningkatan jumlah syer anggota ataupun mempelbagaikan produk dan perkhidmatan koperasi yang memberikan keuntungan. Manakala sumber kewangan luaran boleh diperoleh daripada bantuan dan pinjaman melalui agensi tertentu seperti SKM, FELDA, FAMA ataupun MARA.

Selain itu, pihak SKM dan ANGKASA sepakat menggesa supaya koperasi wanita mengeluarkan produk koperasi dalam skala besar sebagai usaha memenuhi kehendak dan keperluan pasaran semasa.

Isu yang masih dalam perbincangan dan memerlukan keputusan di peringkat SKM dan ANGKASA ialah gerakan koperasi khususnya koperasi wanita perlu memberikan sepenuh sokongan dan komitmen dalam membentuk jawatankuasa wanita ataupun koperasi menengah wanita. Jawatankuasa wanita tersebut haruslah mengutamakan keberkesanan pencapaiannya (KPI) bagi menggerakkan koperasi wanita agar maju dan berdaya bertahan di dalam gerakan pembangunan koperasi.

## Bicara Eksekutif:

# “TEKNOLOGI JALUR LEBAR: RUANG DAN PELUANG BAGI KOPERASI”

Oleh: Rosidah Rashid

Maktab Kerjasama Malaysia (MKM) telah mengadakan program Bicara Eksekutif yang bertemakan “Teknologi Jalur Lebar: Ruang dan Peluang Bagi Koperasi” pada 18 Mac 2010 bertempat di Auditorium Dato’ Abdul Majid, MKM Petaling Jaya, Selangor. Program ini dirasmikan oleh Dato’ Daud Bin Tahir, Timbalan Ketua Setiausaha Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan (KPDNKK). Seramai 183 orang peserta yang telah menghadiri program ini.

Antara objektif program ini adalah untuk memberikan pendedahan dan meningkatkan pengetahuan tentang teknologi jalur lebar di samping untuk mendedahkan ruang dan peluang hasil daripada penggunaan teknologi jalur lebar yang boleh digunakan oleh gerakan koperasi dalam usaha meningkatkan produktiviti koperasi.

Majlis ini dihadiri oleh Anggota Lembaga Koperasi (ALK), Jawatankuasa Audit Dalaman (JAD), Jawatankuasa Kecil, kakitangan koperasi, anggota koperasi dan pegawai agensi yang menyelia koperasi di sekitar Selangor, Wilayah Persekutuan, Negeri Sembilan, Perak Selatan dan Pahang Barat.

Sesi pembentangan kertas kerja telah dipengerusikan oleh Datuk Naim bin Datuk Haji Mohamad, Ahli Majlis MKM dan kertas kerja telah dibentangkan oleh Encik Adrian Mitchell Van Huizen.



Dato' Daud bin Tahir, Timbalan Ketua Setiausaha KPDNKK membaca ucapan perasmian oleh Timbalan Menteri KPDNKK



Datuk Naim bin Datuk Haji Mohamad mempengerusi sesi perbincangan panel





Tn. Hj. Idris Ismail, Pengarah MKM menyampaikan kata alu-aluan

Sesi pembentangan dimulakan dengan penerangan tentang keperluan kepada internet dan infrastruktur yang diperlukan untuk mendapatkan perkhidmatan internet.

Seterusnya beliau terus memberikan pendedahan mengenai teknologi jalur lebar. Beliau yang telah berkhidmat selama 25 tahun di TM Berhad telah berjaya menarik perhatian peserta dengan memberikan penerangan yang jelas tentang bagaimana teknologi jalur lebar boleh membantu dalam meningkatkan produktiviti koperasi. Beliau juga menjelaskan kenapa koperasi perlu menggunakan teknologi jalur lebar dan apakah faedah atau peluang yang boleh diperolehi oleh koperasi jika koperasi memanfaatkan penggunaan teknologi jalur lebar ini.

Dengan berakhirnya majlis bicara eksekutif ini, adalah menjadi harapan MKM agar dapat membuka minda para peserta supaya menjadikan teknologi jalur lebar ini sebagai alat untuk memangkinkan produktiviti koperasi di samping koperasi dapat menjalinkan rangkaian atau networking antara koperasi di Malaysia dan seterusnya sehingga ke peringkat global.



Pengarah MKM menyampaikan cenderahati kepada Timbalan KSU KPDNKK



Encik Adrian Mitchell Van Huizen dari TM Berhad sedang membentangkan kertas kerja



Sesi pendaftaran peserta

# melebarkan ruang perniagaan melalui “**JARINGAN PERNIAGAAN**”

Oleh: Siti Maimunah Jerni

**K**operasi Tani Lembah Bidong Terengganu Berhad atau dikenali sebagai KOPTANI ditubuhkan pada 16 April 2007 yang pada masa ini mempunyai keanggotaan seramai 155 orang. Kesemua anggota koperasi ini terdiri daripada petani-petani, penduduk Projek Perumahan Rakyat Termiskin (PPRT), kakitangan KOPTANI dan penduduk sekitarnya. Matlamat utama penubuhan koperasi ini adalah untuk melahirkan usahawan di kalangan petani, meningkatkan pendapatan penduduk PPRT serta menjana ekonomi dengan berkoperasi. KOPTANI diterajui oleh 12 orang Anggota Lembaga yang dipengerusikan oleh Encik Abdul Madik bin Muda. Aktiviti utama koperasi ini ialah pertanian. Antaranya ialah tanaman tembakau, tanaman kontan, projek fertigasi, tanaman roselle serta projek ternakan kambing, lembu dan ayam. Semua aktiviti pertanian ini dijalankan oleh anggota koperasi.

*Jadual Aktiviti Dijalankan Anggota*

BIL	AKTIVITI DIJALANKAN	BIL. ANGGOTA TELIBAT
1	Tanaman Tembakau	100 orang
2	Tanaman Kontan	40 orang
3	Tanaman Longan	3 orang
4	Tanaman Fertigasi	18 orang
5	Ternakan Kambing	15 orang
6	Ternakan ayam	4 orang
7	Ternakan lembu	10 orang

Selain daripada aktiviti pertanian mereka juga mempunyai kilang memproses baja, di mana baja-baja ini dibekalkan kepada para anggota yang menjalankan aktiviti pertanian dan juga kepada syarikat-syarikat yang membuat pesanan. Kini koperasi ini, fokus kepada penghasilan produk minuman daripada roselle.

Mereka telah memiliki kilang minuman sendiri dan mendapatkan bekalan roselle daripada para anggota dan juga pihak FAMA. Untuk memperluaskan pasaran produk baru mereka inilah, mereka mengambil peluang ke atas program "Jaringan Perniagaan" yang telah dianjurkan oleh Pusat Khidmat Konsultasi Koperasi MKM pada bulan Januari yang lepas.

Program lanjutan "Jaringan Perniagaan" yang diadakan pada 09 Mac 2010 telah menemukan Koperasi Tani Lembah Bidong Berhad dengan 25 buah koperasi yang turut serta di dalam program "Jaringan Perniagaan" yang diadakan pada bulan Januari yang lalu. Di dalam program ini beberapa buah koperasi telah dijemput sememangnya sudah dikenal pasti berminat untuk menceburi perniagaan ini. Di dalam perjumpaan ini pihak KOPTANI bersama dengan konsultan yang telah dilantik menerangkan strategi pemasaran yang akan digunakan. Antaranya pihak konsultan memaklumkan bahawa bagi ejen pemasaran yang terlantik akan mendapat sokongan dari segi promosi pemasaran produk, teknologi pemasaran dan penghasilan produk yang berkualiti.

Hasil daripada program ini telah mewujudkan jaringan perniagaan di antara koperasi dan memperluaskan lagi pasaran KOPTANI. Hari bersejarah koperasi ini termeterai pada 16 April 2010 apabila majlis pelancaran perlantikan ejen disempurnakan oleh Duli Yang Maha Mulia Sultan Mizan Zainal Abidin Ibni Almarhum Al-Sultan Mahmud Al-Muktafi Billah Shah bertempat di Pusat Konvensyen Taman Tamadun Pulau Wan Man Kuala Terengganu.

Di dalam majlis tersebut terdapat tujuh buah koperasi telah menjalinkan kerjasama dengan koperasi ini dan dua buah syarikat dari luar negara iaitu dari Dubai dan Kanada. Antara koperasi yang terlibat ialah Koperasi Kesihatan Kuantan Pahang Berhad, Koperasi Cemerlang Temiang Jaya Negeri Sembilan Berhad, Koperasi Peserta Rancangan Felcra Nasaruddin (Pemulihan) Bhd., Koperasi Guru-Guru Melayu Besut Berhad, Koperasi Balik Pulau Berhad dan Koperasi Celcom Berhad.



# BENGGEL PENEMUAN KAJIAN: KEPERLUAN PEMBANGUNAN DALAM GERAKAN KOPERASI DI

Oleh: Yusnifa Othman

Maktab Kerjasama Malaysia (MKM) telah menjalankan kajian "Keperluan Pembangunan Modal Insan Dalam Gerakan Koperasi di Malaysia". Sehubungan itu, IRSHAD HR Consulting Sdn Bhd (IHRCBSB) telah dilantik sebagai konsultan untuk melaksana dan menyiapkan kajian ini. Umumnya, kajian ini bertujuan mengenal pasti keperluan pembangunan modal insan koperasi serta mencadangkan strategi, pendekatan serta program pembangunan modal insan yang bersepadu untuk gerakan koperasi di negara ini.

Susulan itu, pada 25 Mac 2010 bertempat di MKM Petaling Jaya telah diadakan bengkel bagi membentangkan hasil penemuan kajian ini. Bengkel yang dianjurkan oleh Pusat Pengurusan Penyelidikan dan Penerbitan (Pusat ReMAP), MKM telah dihadiri seramai 75 orang peserta. Mereka terdiri daripada pegawai-pegawai Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan (KPDNKK), Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM) dan MKM serta wakil pihak pengurusan koperasi khususnya koperasi yang terletak di Kuala Lumpur, Selangor Negeri Sembilan, Melaka dan Perak.

Wakil IHRCBSB iaitu En. Ahmad Raji bin Yaakub selaku Pengarah Projek bagi kajian ini telah membentangkan penemuan hasil kajian yang diperolehnya. Antara inti pati pembentangan beliau ialah profil sumber manusia dalam koperasi, persekitaran dalaman dan luaran koperasi, tugas dan tanggungjawab penggerak koperasi serta kompetensi penggerak koperasi. Selain itu, beliau

turut mengemukakan cadangan pelaksanaan bagi memastikan pencapaian objektif-objektif kajian melalui strategi-strategi yang telah dicadangkan dalam bentuk tindakan-tindakan strategik.

Selepas sesi pembentangan, disusuli pula dengan sesi soal jawab dan sesi perbincangan dalam kumpulan oleh para peserta yang mengambil bahagian. Di akhir bengkel, wakil setiap kumpulan telah membentangkan cadangan tindakan yang perlu diambil kira dalam memperkukuhkan lagi program pembangunan modal insan koperasi.

Secara keseluruhannya, bengkel penemuan kajian ini telah berjaya menarik minat peserta untuk menyuarakan pandangan dan cadangan yang bernas berkaitan dengan kajian ini. Penglibatan aktif oleh para peserta ketika sesi soal jawab dan sesi perbincangan dalam kumpulan telah memberi input yang berguna kepada pihak IHRCBSB untuk tujuan penambahbaikan kepada keberkesanan strategi dan pelan pelaksanaan dalam laporan hasil kajian nanti. Selain itu, terdapat juga cadangan para peserta yang boleh dipertimbangkan untuk



En. Ahmad Raji bin Yaakub (kiri) bersama Pengarah MKM, Tn. Hj. Idris bin Ismail

# MODAL INSAN MALAYSIA

indakan selanjutnya oleh pihak SKM dan MKM dalam usaha membangunkan modal insan koperasi agar sumbangan koperasi kepada ekonomi negara akan dapat dipertingkatkan.



Sebahagian daripada peserta yang hadir pada bengkel ini



Sesi perbincangan dalam kumpulan





Sekitar Perhimpunan Dwi-Bulanan MKM 2010





Delegasi Malaysia di NTUC Fairprice XTRD  
Fairprice XTRD HAMK



Pengarah MKM mendengar taklimat ketika Lawatan  
Kerja Y.B. Menteri PDNKK ke Republik Singapura



Kakitangan UTM bersama Pegawai ICT UUM di hadapan  
Pusat Komputer Universiti Utara Malaysia (UUM)



Khusyuk menjawab soalan exam "placement test"  
Bahasa Inggeris



Calon-calon Raja dan Permaisuri



Pameran MKM di Kip Mart, Kota Tinggi oleh Koperasi  
Kakitangan Kerajaan Daerah Kota Tinggi



Majlis Konvokesyen MKM Kali ke-14



Perbincangan dalam kumpulan ketika Bengkel  
Perancangan Koperasi di Koperasi



# lawatan sambil belajar ke UNIVERSITI UTARA MALAYSIA (UUM) SINTOK, KEDAH

Oleh: Muhammad Zulfadli Bachok



Kakitangan Unit Teknologi Maklumat yang diketuai oleh En. Mazlan Ali telah melawat Pusat Komputer UUM yang menyediakan infrastruktur komputer dan rangkaian yang komprehensif untuk menyokong aktiviti pengajaran dan pembelajaran untuk kajian di UUM. Selain itu, ia juga menyokong pentadbiran universiti membangun dan mengawal selia sistem maklumat universiti. Komponen yang utama bagi Pusat Komputer UUM adalah rangkaian seluruh kampus yang menghubungkan kesemua pusat dan bangunan pentadbiran universiti dan juga kemudahan komputer mikro kepada warga kampus.

Di samping lawatan ke Pusat Komputer UUM, kakitangan MKM juga telah melawat Perpustakaan Sultanah Bahiyah UUM untuk melihat sistem Kiosk Self-Check yang dilaksanakan di sana. Difahamkan dengan pelaksanaan sistem ini, membolehkan pengguna melakukan transaksi pinjaman secara layan diri dengan menggunakan Smart Kad UUM. Sistem ini menggunakan kaedah yang mudah dan mesra pengguna dapat membantu dalam memberi perkhidmatan terbaik kepada semua pengguna perpustakaan serta turut mengurangkan tempoh menunggu pengguna untuk mendapatkan perkhidmatan berbanding kaedah lama di kaunter.

Hasil daripada lawatan ini menjadi permulaan yang berguna kepada kakitangan MKM untuk membolehkan kedua-dua belah pihak bertukar maklumat dan pandangan bagi mewujudkan pengurusan ICT yang lebih cekap, sistematik dan berkesan. Program lawatan ini diharap dapat memberikan implikasi besar ke atas pengurusan ICT di MKM pada masa akan datang. Semoga dari lawatan ini akan mengeratkan lagi jalinan kerjasama antara MKM dan UUM.



Penyampaian cenderahati daripada Prof. Madya Nazib b. Nordin, Ketua Pusat Komputer UUM



Sistem Kiosk Maklumat

# BENGGKEL PERANCANGAN KOPERASI

Oleh: Yusnita Othman

Visi untuk menjadi sebuah koperasi yang terbaik dan berdaya maju telah membawa kepada penganjuran bengkel perancangan koperasi khusus untuk koperasi bimbingan Pusat Pengurusan Penyelidikan dan Penerbitan (Pusat ReMAP) iaitu Koperasi Pegawai-Pegawai Kerajaan Kuala Muda/Yan, Kedah.

Bengkel yang telah berlangsung pada 14 hingga 16 Januari 2010 dihadiri oleh 17 orang peserta terdiri daripada ALK, kakitangan dan wakil daripada anggota koperasi.

Para peserta telah diberi taklimat dan ceramah oleh Dr. Sushila Devi dan Pn. Yusnita Othman selaku fasilitator bengkel. Sepanjang bengkel ini diadakan, fasilitator telah membantu koperasi bimbingan dalam perancangan hala tuju seperti menentukan visi dan misi koperasi, mengenal pasti kekuatan, kelemahan, ancaman dan peluang koperasi (analisis SWOT) serta membimbing koperasi untuk merancang strategi perniagaan serta strategi pengurusan dan pentadbiran koperasi.

Secara spesifiknya, bengkel ini memfokuskan kepada perancangan strategik iaitu yang melibatkan perancangan jangka panjang koperasi. Para peserta telah diberi penjelasan mengenai konsep perancangan koperasi serta langkah-langkah yang terlibat dalam merancang koperasi. Sesi bengkel yang melibatkan kerja berkumpulan telah diadakan bagi menggalakkan setiap peserta menyuarakan pandangan dan idea yang bernas demi untuk membangunkan koperasi.

Untuk meningkatkan kesedaran dan kefahaman para peserta terhadap peranan mereka kepada koperasi, satu slot ceramah mengenai peranan, hak dan tanggungjawab sebagai anggota dan ALK telah disampaikan. Dengan pendedahan ini

diharapkan akan dapat membantu mengubah sikap anggota dan ALK yang pasif kepada mereka yang aktif memandangkan dalam koperasi, muafakat dan kerjasama antara anggota selaku pemilik koperasi dan

ALK sebagai pemimpin koperasi amat penting bagi menjamin kelicinan perjalanan sesuatu aktiviti koperasi dan kelangsungan koperasi.

Secara keseluruhannya, bengkel perancangan koperasi ini telah berjaya mencapai matlamatnya. Semoga dengan usaha gigih anggota, ALK dan kakitangan koperasi untuk memajukan koperasi ini akan berterusan demi untuk manfaat bersama. Pihak MKM sentiasa bersedia untuk memberi khidmat nasihat serta bimbingan kepada koperasi khususnya dalam bidang pendidikan dan latihan koperasi.



Dr. Sushila Devi sedang mengendalikan bengkel



Perbincangan dalam kumpulan



Para peserta bengkel bersama fasilitator, Dr. Sushila Devi (tiga dari kiri) dan Puan Yusnita binti Othman (dua dari kiri)



# KARNIVAL PENDIDIKAN - MKM turut serta...

Oleh: Dayang Adelina Abang Mu'an

Maktab kerjasama Malaysia Cawangan Sarawak telah menyertai Pameran Karnival Pendidikan 2010 di Plaza Astana Petra Jaya Kuching pada 19 hingga 20 Mac 2010. Majlis Pelancaran program ini telah di sempurnakan oleh Y.B. Syarifah Hasidah Sayeed Aman Ghazali.

Program anjuran pihak MARA Negeri Sarawak ini bertujuan untuk memberi pendedahan dan maklumat mengenai peluang pendidikan dan latihan yang disediakan oleh institusi-institusi pengajian tinggi awam dan swasta dari seluruh negara kepada para pelajar terutamanya lepasan SPM/STPM, serta orang awam untuk membuat pilihan pengajian yang sesuai dengan kelayakan dan minat masing-masing.

Selain daripada itu karnival ini juga bertujuan untuk memberi pendedahan kepada para pelajar tentang bidang kerjaya yang bakal diceburi setelah tamat pengajian serta mendorong mereka berusaha ke arah kecemerlangan dan bersedia menghadapi cabaran semasa. Sebanyak lebih 40 gerai telah disediakan sepanjang pameran selama dua hari ini.

MKM Sarawak telah menyertai pameran dengan mempromosikan program latihan tahunan MKM seperti kursus jangka pendek, Program Sijil Pengurusan Koperasi, Diploma Pengurusan Koperasi, Diploma Profesional Pengauditan Koperasi dan Ijazah Sarjana Muda Pengurusan Perniagaan (bidang tumpuan) Pengurusan Koperasi. Pameran Karnival Pendidikan 2010 ini telah mendapat sambutan yang menggalakkan dari penduduk sekitar Kuching Sarawak.



# KEMPEN KURANGKAN PENGAMBILAN GULA

Oleh: Dayang Adelina Abang Mu'an

Maktab Kerjasama Malaysia Cawangan Sarawak telah menyertai pameran sempena kempen kurangkan pengambilan gula bahagian Kuching yang telah diadakan pada 27 hingga 28 Mac 2010 bertempat di Choice Super Mall Petra Jaya, Kuching.

Pameran yang dirasmikan oleh Datuk Haji Daud bin Abdul Rahman, Menteri Muda Pembangunan Perindustrian dan Menteri Muda (Hal Ehwal Islam) di Pejabat Ketua Menteri adalah anjuran KPDNKK Cawangan Sarawak.

Kempen ini bertujuan untuk meningkatkan kesedaran pengguna mengenai bahaya dan kesan amalan pengambilan gula yang berlebihan dalam makanan dan minuman. Ianya juga mendidik pengguna mengenai pentingnya bersikap waspada terhadap pemilihan makan tersedia di pasaran. Semua agensi di bawah KPDNKK termasuk MKM Sarawak telah menyertai program ini dengan mempromosikan program latihan yang disediakan.



Penganjur diberikan taklimat  
oleh kakitangan MKM

# Bicara Eksekutif: POTENSI PERNIAGAAN FRANCAIS DI KOPERASI

Oleh: Mohamad Suandi Mortadza

Maktab Kerjasama Malaysia Cawangan Sarawak (MKMCS) telah mengadakan program Bicara Eksekutif yang bertemakan Potensi Perniagaan Francais di Koperasi pada 13 Mac 2010 bertempat di Hotel Hilton Kuching, Sarawak. Antara objektif pelaksanaan program ini adalah untuk mengenal pasti potensi dan peluang perniagaan francais, menggalak koperasi yang sudah memiliki produk untuk terlibat dalam perniagaan francais dan mewujudkan peluang kepada usahawan koperasi untuk menceburkan diri dalam perniagaan francais.

Manakala sasaran peserta adalah terdiri daripada Anggota Lembaga Koperasi (ALK), Jawatankuasa Audit Dalam (JAD), Jawatankuasa Kecil dan Perwakilan, pengurus dan anggota koperasi serta pegawai agensi yang menyelia koperasi di seluruh negeri Sarawak.

Seramai 211 orang peserta telah menghadiri program ini. Sebanyak dua kertas kerja telah dibentangkan dalam Bicara Eksekutif pada kali ini. Ketua Pejabat Koridor Perbadanan Nasional Berhad Wilayah Sarawak, Muhammad Afiq bin Rahim telah membentangkan Kertas Kerja yang bertajuk Potensi dan Peluang Perniagaan Francais. Intipati utama yang disampaikan oleh beliau adalah berhubung dengan peluang-peluang yang terdapat dalam perniagaan francais serta potensinya untuk dilaksanakan di negeri Sarawak.

Pada masa yang sama beliau turut berkongsi maklumat mengenai prosedur dan proses yang perlu dilalui sekiranya usahawan koperasi berminat untuk menjadi francaisi. Beliau juga berkongsi maklumat mengenai kemudahan bantuan dan pembiayaan yang disediakan oleh pihak Perbadanan Nasional Berhad.

Manakala kertas kerja kedua pula telah disampaikan oleh Naobi Dadameah yang mewakili francaisor daripada Zouk Spa Sdn. Bhd. Beliau telah membentangkan kertas kerja Perkongsian Pengalaman Perniagaan Francais. Beliau adalah merupakan Ketua Bahagian Pembangunan Perniagaan dan Francais Zoukspa Sdn. Bhd.



Dari kanan: Cik Naobi Dadameah, En. Ngadi b. Robin dan En. Muhd. Afiq b. Rahim.

Beliau telah berkongsi mengenai pengalaman yang telah dilalui oleh Zouk Spa Sdn. Bhd. menjadi francaisor. Beliau juga turut mempromosikan kepada usahawan-usahawan koperasi yang berminat menjadi francaisi kepada Zouk Spa Sdn. Bhd. berkaitan kos serta prosedur yang diperlukan.

Selesai saja sesi pembentangan kertas kerja, sesi soal jawab bersama peserta yang dipengerusikan oleh En. Ngadi bin Robin, Pegawai Latihan Kanan MKMCS telah diadakan bagi mendapat maklum balas dan perkongsian pandangan terhadap tajuk yang dibentangkan.



Secara holistiknya, program ini telah dilaksanakan dengan jayanya dan segala maklumat dan perkongsian pengalaman yang disampaikan membantu ke arah kemajuan kepada gerakan koperasi di seluruh negeri Sarawak.

Majlis Penutupan program ini telah dirasmikan oleh Hj. Ramlan bin Kamsin, Pengarah MKM Cawangan Sarawak. Antara lain intipati ucapan beliau adalah menyeru semua warga koperasi yang hadir untuk menggandakan usaha menjayakan aktiviti koperasi masing-masing berdasarkan harapan kerajaan yang

telah meletakkan sasaran agar gerakan koperasi menyumbang sebanyak 4 % kepada Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) dan purata jualan tahunan koperasi kepada RM800,000 sehingga RM1.5 juta menjelang 2013.

Sasaran ini menuntut agar koperasi menggandakan usaha ke arah mencapai matlamat tersebut. Peluang dan potensi yang terdapat dalam perniagaan francais boleh dinilai dan dikaji oleh koperasi di negeri Sarawak. Beliau juga menyeru kepada koperasi yang hadir agar sentiasa mencari peluang perniagaan baharu dan berdaya maju untuk dikembangkan di koperasi masing-masing.



*Pengarah MKM Cawangan Sarawak, TN. Hj. Ramlan b. Kamsin ketika menyampaikan ucapan penutupan*



*Sebahagian anggota koperasi semasa sesi pendaftaran*



*Sebahagian peserta ketika Majlis Penutup*



*Peserta bertanyakan soalan kepada pembentang kertas kerja*

# Jana Ekonomi Masyarakat Luar Bandar Melalui Koperasi?



Oleh: Mohamad Suandi Mortadza

**K**operasi yang kompetan dapat menjana ekonomi masyarakat setempat sejajar dengan misi dan visi yang jelas dan mampu dicapai. Justeru, Maktab Kerjasama Malaysia Cawangan Sarawak (MKMCS) sebuah agensi di bawah Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan (KPDNKK) telah menganjurkan Program Konsultasi Koperasi. Program tersebut telah diadakan pada 13 hingga 15 November 2009 di Loagan Bunut National Park, Miri. Tujuan utama program ini untuk membantu koperasi merangka dan melaksanakan misi dan visi koperasi serta mengukuhkan pemahaman terhadap penghayatan nilai dan prinsip koperasi yang sebenarnya.

Pengarah MKMCS, Tuan Hj Ramlan b. Kamsin dan En. Mohamad Suandi b. Mortadza (Pegawai Latihan MKMCS) telah mengendalikan program ini secara ceramah, khidmat perundingan dan bengkel dalam tempoh tiga hari kepada para peserta. Program tersebut telah dihadiri seramai 41 orang peserta yang

terdiri daripada Anggota Lembaga Koperasi dan anggota koperasi daripada Koperasi Long Teru Baram Miri Berhad dan Koperasi Budaya Desa Wawasan Sungai Bong Teru Berhad.

Antara tajuk-tajuk utama yang dibentangkan adalah Pembentukan Visi dan Misi Koperasi, Pemahaman Peranan Anggota dan Anggota Lembaga Koperasi, Penerapan Nilai Keusahawanan Koperasi serta Kepimpinan Cemerlang Koperasi.

Antara aktiviti yang dijalankan oleh koperasi yang terlibat ialah penanaman pokok nilam dan kelapa sawit. Kedua-dua koperasi ini juga telah memiliki perancangan jangka panjang dan akan melaksanakannya untuk meningkatkan tahap sosio ekonomi anggota koperasi.

Pengerusi Koperasi Long Teru Baram Miri Berhad, Jau Bato menyifatkan program ini berjaya meninggalkan impak kepada para peserta kerana dapat memberi dorongan dan semangat untuk berjaya dalam koperasi. Beliau juga berpandangan bahawasanya melalui koperasi, pendapatan masyarakat di luar bandar akan dapat bertambah. Beliau juga merakamkan penghargaan kepada Maktab Kerjasama Malaysia Cawangan Sarawak kerana sanggup datang ke tempat mereka dan menjayakan program pada kali ini.



# Program Bersama Koperasi di Miri

Oleh: Mohamad Suandi Mortadza

Program Bersama Koperasi Kejiranan Desa Senadin Miri Berhad telah dilangsungkan di Bilik Mesyuarat Jabatan Perikanan Miri pada 21 Mac 2010. Program ini telah dianjurkan oleh Maktab Kerjasama Malaysia Cawangan Sarawak (MKMCS) agensi di bawah Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan (KPDNKK) dengan kerjasama Koperasi Kejiranan Desa Senadin Miri Berhad. Program ini bertujuan untuk membantu koperasi bagi memahami peranan dan tanggungjawab sebagai anggota koperasi dan memahami keistimewaan berkoperasi.



En. Ngadi b. Robin ketika menyampaikan ceramah



Penceramah bergambar kenangan bersama anggota koperasi

Program tersebut dihadiri oleh Anggota Lembaga Koperasi dan anggota koperasi daripada Koperasi Kejiranan Desa Senadin Miri Berhad. Antara lain pengisian koperasi ini adalah disampaikan secara ceramah dan bengkel kepada peserta. Penceramah bagi program ini ialah En. Ngadi bin Robin dan En. Mohamad Suandi bin Mortadza iaitu Pegawai Latihan MKM.

Kebanyakan peserta menyifatkan program ini berjaya meninggalkan impak kepada mereka kerana dapat memberi dorongan dan semangat untuk berjaya dalam koperasi. Mereka juga berpandangan bahawasanya melalui koperasi, sosio ekonomi anggota akan dapat bertambah.

Malah, kewujudan koperasi ini juga adalah sejajar dengan gesaan kerajaan yang telah melancarkan Program 1 Komuniti 1 Koperasi baru-baru ini yang telah disempurnakan oleh Timbalan Perdana Menteri Malaysia Tan Sri Muhyiddin Mohd Yassin. Konsep 1 Komuniti 1 Koperasi menggalakkan penubuhan koperasi di setiap komuniti. Dengan tertubuhnya Koperasi Kejiranan Senadin Miri Berhad ini, diharap dapat merancakkan perkembangan dan kemajuan koperasi di negara kita selaras harapan kerajaan untuk mencapai sumbangan 4% kepada KDNK daripada gerakan koperasi di Malaysia pada tahun 2013 nanti.



Sebahagian daripada anggota koperasi yang hadir

# *Bicara Eksekutif:* Koperasi & Pengguna



Oleh : Mohamad Suandi Mortadza

**M**aktab Kerjasama Malaysia Cawangan Sarawak (MKMCS) telah mengadakan program Bicara Eksekutif - Koperasi dan Pengguna sempena Promosi Program Latihan MKMCS 2010 sepanjang bulan Januari 2010. Antara objektif pelaksanaan program ini adalah untuk memberi pendedahan kepada gerakan tentang peranan Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan (KPDNKK) dan kemudahan yang boleh diambil peluang oleh koperasi untuk mencapai matlamat penubuhannya. Program ini juga adalah julung kali diadakan setelah Maktab Kerjasama Malaysia (MKM) diletakkan di bawah KPDNKK.

Pada masa yang sama program ini adalah wadah kepada MKMCS untuk mempromosikan program latihannya sepanjang tahun 2010. Manakala sasaran peserta adalah terdiri daripada Anggota Lembaga Koperasi (ALK), Jawatankuasa Audit Dalaman (JAD), Jawatankuasa Kecil dan Perwakilan, pengurus dan anggota koperasi serta pegawai agensi yang menyelia koperasi di seluruh negeri Sarawak.



Sebanyak 7 lokasi utama telah dipilih untuk program ini bermula di Miri pada 6 Januari 2010, Sibu (7 Januari 2010), Sarikei (11 Januari 2010), Saratok (12 Januari 2010), Sri Aman (18 Januari 2010), Serian (19 Januari 2010) dan kemuncak program ini berakhir di bandaraya Kuching pada 23 Januari 2010 bertempat di Hotel Hilton Kuching. Dua kertas kerja telah dibentangkan di setiap lokasi. Pihak KPDNKK telah membentangkan kertas kerja yang bertajuk Koperasi dan Pengguna. Manakala MKMCS pula telah membentangkan kertas kerja yang bertajuk Peranan Anggota Koperasi Sebagai Pengguna.

Penceramah-penceramah adalah terdiri daripada Pegawai Latihan MKMCS sendiri iaitu En. Ngadi b. Robin (Miri), En. Mohamad Suandi Mortadza (Sibu), Pn. Sharifah Rohaya Wan Idris (Sarikei), En. Frank Meol Abdullah (Saratok), En. Yusman Yaacob (Sri Aman), En. Hamizah Mohd Nadzir (Serian) dan En. Mohd Haswardi Morshidi di Kuching. Manakala penceramah dari KPDNKK Sarawak adalah Tn. Hj. Mohd Khalis Kasim yang merupakan Timbalan Pengarah Pejabat KPDNKK Sarawak. Beliau telah membentangkan kertas kerja di Kuching. Selain itu En Mohd Rahim b. Ibrahim yang juga dari KPDNKK Sarawak telah membentangkan kertas kerja di Sibu dan Miri, En Balraj Singh (Sarikei dan Saratok) dan Pn. Zaliha Hj. Senusi (Serian dan Sri Aman).

Penyertaan peserta pada tahun ini juga telah meningkat jika dibandingkan pada tahun 2009. Jumlah peserta yang menghadiri program pada kali ini adalah seramai 806 orang, manakala pada 2009 adalah seramai 516 orang. Manakala jumlah koperasi yang hadir pada kali ini juga meningkat kepada 208 buah koperasi yang mewakili hampir 40% koperasi di Sarawak. Impak utama program pada kali ini ialah munculnya koperasi dan peserta baru yang akan menjadi pelanggan baru MKM.

Sesi soal jawab juga telah diadakan dalam setiap program ini dan kebanyakan peserta telah mengajukan pelbagai persoalan yang berkaitan dengan program-program MKMCS dan juga berkenaan dengan KPDNKK. Peserta program juga telah diberikan maklumat secara langsung tentang fungsi dan peranan MKM. Peserta program juga telah memberikan pandangan dan cadangan mereka bagi program-program baru yang boleh MKMCS anjurkan pada masa yang akan datang.



*Antara Koperator yang hadir*



*Pengerusi Sesi (kanan) dan Pembentang Kerja (kiri)*



*Pengarah MKM Sarawak menyampaikan kata-kata aluan*

Pada 24 Mac 2010, Maktab Kerjasama Malaysia Wilayah Timur (MKMWT) telah mengadakan lawatan sambil belajar ke Koperasi Felda Mayam Berhad untuk melihat Projek Ternakan Puyuh yang diusahakan oleh ahli koperasi tersebut. Lawatan ini disertai oleh peserta-peserta kursus Lembaran Elektronik MS Excel seramai 26 orang dan diiringi oleh kakitangan MKMWT seramai 5 orang. Antara kakitangan yang turut serta adalah Pengarah Wilayah MKMWT, Pn. Najmah Bt. Nawawi dan juga Pegawai Latihan dari Pusat Teknologi Maklumat dan Komunikasi MKM Petaling Jaya, Pn. Mastura Bt. Md Jais.

Lawatan kami ini telah disambut baik oleh Pengerusi Koperasi Felda Mayam Berhad iaitu Tuan Hj. Ahmad Bin Abd. Latif. Permulaan taklimat telah disampaikan oleh Tuan Hj. Ahmad sendiri dan diikuti oleh sesi soal jawab. Para peserta kursus begitu berminat untuk mempelajari selok belok dan juga teknik-teknik untuk mengusahakan ternakan puyuh ini. Objektif lawatan ini diadakan adalah untuk mendalami ilmu pengetahuan dan kefahaman mengenai cara penternakan puyuh. Selain itu, peserta kursus yang terdiri daripada ahli koperasi dapat mengenal pasti peluang dan rangkaian yang ada untuk pepadanan perniagaan antara koperasi.

Projek penternakan puyuh di Felda Mayam ini telah diusahakan dengan bantuan dan tunjuk ajar daripada FAMA Daerah Bera. Mereka juga mendapat bantuan geran sebanyak RM 96,000 daripada Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM) untuk membina 12 unit buah rumah burung puyuh. Sebelum ini, pengusaha ternakan burung puyuh disini mengeluarkan modal mereka sendiri untuk membina rumah bagi burung puyuh.



# Lawatan ke Projek Ternakan Puyuh Koperasi Felda Mayam Berhad

Oleh: Maryam Hamidah Mohd Ghazi

Sebagai permulaan, benih burung puyuh disini diambil daripada pengeluar benih burung puyuh di Melaka dan Kedah. Benih-benih burung puyuh ini melalui proses penetasan di sini dan proses pembesaran burung puyuh ini mengambil masa selama 28 hari untuk matang. Selepas itu, proses penyembelihan boleh dilakukan dan kesemua burung puyuh ini akan disejukkan sebelum dipasarkan di kawasan berdekatan seperti di bandar Bera dan Temerloh.

Selepas melawat Projek Ternakan Puyuh, kami serta peserta kursus telah dibawa pula oleh Tuan Hj. Ahmad untuk melawat ke Projek Tanaman Cendawan serta Projek Ternakan Cacing yang diusahakan oleh salah seorang ahli Koperasi Felda Mayam Berhad iaitu Encik Mohd Saufiee Bin Abu Bakar. Kedua-dua projek ini hanya diusahakan secara kecil-kecilan. Antara maklumat yang kami perolehi, sisa-sisa tanah dan cacing yang telah hancur ini akan dijadikan baja untuk tanaman. Baja-baja ini turut dikomersialkan dan dipasarkan di sekitar bandar Bera.

Hasil daripada lawatan ini didapati Koperasi Felda Mayam Berhad boleh dijadikan contoh kepada koperasi lain yang ingin memulakan projek ternakan puyuh. Selain itu, hubungan antara koperasi juga boleh terjalin dengan cara mengadakan proses pepadanan perniagaan serta saling bertukar pendapat dan idea untuk memajukan koperasi masing-masing. Semoga lawatan seperti ini dapat dijalankan lagi untuk mengeratkan lagi jalinan di antara MKMWT dengan koperasi-koperasi di wilayah timur dalam memajukan gerakan koperasi di Malaysia.





1



2



3



4

1. Anak burung puyuh yang baru berusia 5 hari.
2. Rumah burung puyuh yang baru dibina dengan bantuan geran daripada Suruhanjaya Koperasi Malaysia.
3. Burung puyuh yang berusia 14 hari.
4. Simpang masuk menuju ke tapak Projek Ternakan Puyuh Koperasi Felda Mayam Berhad.
5. Ternakan cacing sebelum dikompos menjadi baja.
6. Projek Ternakan Cacing yang diusahakan oleh Encik Mohd Saufiee.
7. Baja yang terhasil daripada sisa-sisa tanah dan cacing.
8. Tuan Hj. Ahmad (berbaju ungu) memberi taklimat kepada peserta kursus mengenai penternakan burung puyuh.
9. Pengarah Wilayah, Pn. Najmah Bt. Nawawi menyampaikan saguhati kepada Pengerusi Koperasi Felda Mayam Berhad, Tuan Hj. Ahmad.



5



6



7



8



9

# Kerjasama Erat AGENSI-AGENSI KPDNKK NEGERI KEDAH

Oleh : Nor Alyani Abdul Razak

Tahun 2010 telah membawa lembaran baru untuk Maktab Kerjasama Malaysia kerana telah melebarkan sayapnya ke utara semenanjung mulai 1 Januari 2010. MKM Wilayah Utara (MKMWU) merasa bertuah kerana kehadirannya di sambut baik oleh pihak Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi Dan Kepenggunaan (KPDNKK) Negeri Kedah.

Pejabat Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi Dan Kepenggunaan (PPDNKK) Negeri Kedah yang diterajui oleh En. Mohd Salleh Bin Maamor selaku Pengarah PPDNKK telah mengambil inisiatif untuk menyatukan agensi-agensi dibawahnya dan usaha ini harus diberi kredit.

Inisiatif ini melibatkan mesyuarat pertama bersama agensi yang diadakan di Wisma Persekutuan, Bandar Mua' dzam Shah, Kedah pada 18 Februari 2010. Semua agensi PPDNKK telah dijemput ke mesyuarat tersebut termasuklah MKM Wilayah Utara.

Bagi MKM Wilayah Utara yang baru bertapak di utara semenanjung, peluang ini dirasakan amat berharga untuk menjalinkan hubungan kerjasama yang baik bersama agensi-agensi lain. Antara agensi lain yang hadir termasuklah Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM), Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM), Metology Corporation, Bank Kerjasama Rakyat (Bank Rakyat), Teras Kimia Sdn. Bhd. dan PPDNKK yang bertindak sebagai tuan rumah.

Agenda mesyuarat tersebut meliputi pembentangan fungsi dan peranan yang dimainkan oleh setiap agensi di bawah PPDNKK. Bagi tujuan tersebut, MKM Wilayah Utara telah diwakili oleh Cik Nor Alyani Binti Abdul Razak membentangkan sejarah, fungsi, peranan serta program yang dianjurkan oleh MKM Wilayah Utara. Turut hadir bersama adalah Pegawai Latihan MKM Wilayah Utara, Pn. Norafidah Binti Ismail @ Yaacob.

Hasilnya, mesyuarat telah sebulat suara merasakan kepentingan perjumpaan ini diteruskan di masa hadapan. Sehubungan dengan itu, mesyuarat antara agensi di bawah PPDNKK ini akan dijadikan sebagai agenda bulanan kementerian selaras dengan hasrat menteri KPDNKK, Dato' Sri Ismail Sabri Bin Yaakob. Sebagai salah satu langkah untuk mengeratkan hubungan dalam kementerian, mesyuarat ini juga akan dihoskan oleh agensi di bawah PPDNKK.

MKMWU melihat perkara ini dari perspektif positif di mana selain dapat saling mengenali di antara pegawai-pegawai agensi, maklumat operasi dan aktiviti yang telah dan bakal dikendalikan dapat dikongsi agensi lain demi kebaikan bersama.

Rentetan daripada mesyuarat sulung tersebut, mesyuarat yang kedua telah diadakan di Pejabat Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM) pada 25 April 2010 yang dihadiri oleh Pengarah MKM Wilayah Utara, En. Zaib Bin Mat Yunus bersama-sama dengan Pegawai Latihan MKM Wilayah Utara, Pn. Norafidah binti Ismail dan Cik Nor Alyani binti Abdul Razak.



# LAWATAN MUHIBBAH KE KOPERASI- KOPERASI SEKITAR BANDARAYA ALOR SETAR, KEDAH

Oleh : Norafidah Ismail @ Yaacob

Dalam memenuhi objektifnya sebagai sebuah pusat latihan koperasi, pelbagai usaha telah dilakukan untuk mendekati koperasi sekali gus mempromosikan MKM Wilayah Utara di mata para koperator di negeri Kedah, Perlis, Pulau Pinang dan Perak Utara.

Bertitik-tolak dari usaha tersebut, MKM Wilayah Utara telah mengadakan satu lawatan kerja ke beberapa koperasi di sekitar Bandaraya Alor Setar, Kedah pada 14 dan 21 Mac 2010. Lawatan tersebut diketuai oleh En. Mohd Zaib bin Mat Yunus selaku Pengarah Wilayah, MKM Wilayah Utara dengan diiringi dua pegawai latihan iaitu Pn. Norafidah binti Ismail @ Yaacob dan Cik Nor Alyani binti Abdul Razak berserta Penolong Pegawai Tadbir iaitu Cik Parizai binti Ali. Sebanyak 4 buah koperasi telah dilawati iaitu Koperasi Pembangunan Insan Wilayah Utara Berhad (KOINSAN), Koperasi Pegawai-pegawai Kerajaan Negeri Kedah Darul Aman Berhad, Koperasi Pegawai-pegawai KEMAS Kedah Berhad dan Gabungan Koperasi Pembangunan Kampung Keda Berhad.

Objektif utama lawatan ini dijalankan adalah untuk menjalinkan hubungan dan sekali gus memperkenalkan MKM Wilayah Utara kepada koperasi-koperasi berkenaan rentetan daripada penubuhan cawangan baru iaitu MKM Wilayah Utara di Alor Setar pada awal Januari lalu. Sebagai cawangan yang baru sahaja bertapak di utara tanahair, pastinya banyak koperasi yang belum mengenali akan kewujudannya. Justeru, lawatan ini dimulakan di sekitar Bandar Alor Setar dan akan dipanjangkan ke negeri-negeri yang lain di bawah wilayah utara.

Hasil daripada lawatan tersebut, pihak MKM Wilayah Utara telah dapat mengenalpasti potensi dan peluang-peluang yang ada bagi menjalankan kursus-kursus yang bersesuaian dan juga kursus-kursus yang diusulkan sendiri oleh pihak koperasi terbabit bagi memenuhi tuntutan dan keperluan pihak mereka.

Menerusi lawatan ini juga pihak MKM Wilayah Utara telah dapat bertukar-tukar maklumat mengenai aktiviti-aktiviti terkini koperasi berkenaan di samping mempromosikan kursus-kursus yang bakal diadakan oleh MKM Wilayah Utara sepanjang tahun 2010 menerusi pengedaran brosur dan booklet sebagai panduan kepada koperasi terbabit.



# *Program Orientasi* Diploma Profesional Pengauditan Koperasi Sesi Mac 2010

Oleh: Morni Md. Salleh

Pada 22 Mac 2010 yang lalu, pendaftaran bagi pelajar Diploma Profesional Pengauditan Koperasi (DPPK) sesi 2010 telah berlangsung. Seramai 10 orang pelajar telah mendaftar untuk mengikuti program satu tahun ini yang dianjurkan bersama oleh The Institute of Co-operative Management Auditors (ICMA) dan MKM. Pendaftaran pelajar bagi sesi Mac 2010 merupakan pengambilan kedua bagi program ini. Pengambilan pertama adalah pada Julai 2009 seramai 10 orang. Pelajar yang mendaftar dikehendaki mengikuti program orientasi bagi membolehkan pelajar menyesuaikan diri dengan persekitaran MKM.







Tn. Hj. Idris bin Ismail menyampaikan kata-kata aluan

Program orientasi ini dilaksanakan selama dua hari iaitu pendaftaran pada hari pertama manakala pada hari kedua telah diadakan majlis perasmian dan kursus induksi koperasi. Pelajar baru kali ini diberi peluang untuk mengikuti kursus induksi koperasi selama empat jam untuk memberi kefahaman kepada mereka tentang koperasi dan pentadbirannya.

Selain daripada kursus induksi, pelajar juga diberi taklimat mengenai perjalanan unit-unit pengurusan di MKM iaitu Unit Perkhidmatan Domestik, Unit Perkhidmatan Perpustakaan, Unit Kewangan dan Akaun dan Unit Tadbiran Am bagi memudahkan mereka berurusan.

Tujuan program Diploma Profesional Pengauditan Koperasi ini diadakan adalah untuk memberi peluang kepada mereka yang mempunyai Diploma Pengurusan Koperasi dan Diploma lain yang setaraf untuk menambah nilai Diploma yang dimiliki itu dan meningkatkan tahap profesionalisme terutama bagi mereka yang sedang berkhidmat dengan koperasi. Program ini juga memberi peluang kerjaya kepada mereka dalam bidang pengauditan.



Dato' Hj. Mohd. Sahir bin Senawi, Presiden ICMA menyampaikan ucapan alu-aluan

Graduan yang memiliki kelulusan ini dan mempunyai pengalaman bekerja dalam bidang audit selama 3 hingga 5 tahun berpotensi untuk diberi kelulusan sebagai 'Associate Member ICMA' yang membolehkan mereka membuka firma audit sendiri dan juga mengaudit koperasi.

Program ini dalam jangka masa panjang akan menyediakan lebih ramai juruaudit bertauliah dan tenaga pakar dalam bidang pengauditan koperasi.



Dari kiri: Pn. Norwatim Abd. Latiff, Pn. Nurizah Noordin, Dr. Jamilah Din dan Pn. Morni Md. Salleh.

# Hari Sewajah Budaya dan Malam Citra Budaya

Oleh: Norsyeirawani Shari (Penyelaras Kelab Seni Budaya)

Pada 7-8 April 2010 yang lalu, Kumpulan Seni Budaya Pelajar MKM telah mengadakan program Hari Sewajah Budaya dan Malam Citra Budaya bertemakan Kesenian Islam yang julung kali diadakan di MKM. Program ini diadakan bagi memeriahkan Majlis Konvokesyen MKM yang ke-14.

Pelbagai acara yang dipertandingkan diantaranya pertandingan Nasyid, pertandingan Citra Puisi, pertandingan melukis, pertandingan menulis khat dan pertandingan mewarna bagi kanak-kanak berumur 12 tahun ke bawah. Penyertaan daripada para pelajar MKM amat mengalakkan dengan penglibatan seramai 200 orang pelajar sama ada sebagai peserta mahupun sebagai Ahli Jawatankuasa Program.







Sebahagian pelajar yang turut memeriahkan suasana



Pertandingan Menulis Khat



Pertandingan Mewarna Kanak-kanak



Peserta Nasyid yang Paling Bergaya

Program ini merupakan platform dalam memberi pendedahan kepada pelajar mengenai pembelajaran di luar kelas, di samping mendidik para pelajar menjadi seorang yang berdisiplin, bertanggungjawab dalam menjalankan tugas serta meningkatkan keyakinan diri dan kemahiran berkomunikasi. Selain itu, program sebegini dapat mencungkil bakat para pelajar sama ada melalui lakonan, nyanyian, tarian, lukisan, bersajak dan pelbagai bakat lain.

Malam Citra Budaya merupakan malam kemuncak program tersebut, pelbagai persembahan telah di pertontonkan kepada para tetamu dan jemputan yang hadir. Majlis dimulakan dengan paluan kompang daripada kumpulan rakan seni kompang yang dianggotai seramai 10 orang ahli, kemudian diserikan dengan persembahan silat.

Majlis seterusnya dimeriahkan lagi dengan Majlis Perasmian Penutup oleh Tuan Haji Idris bin Ismail, Pengarah MKM dengan pukulan gong sebanyak 3 kali dan diteruskan dengan persembahan senam seni sebagai persembahan pembukaan yang melibatkan 20 orang pelajar perempuan daripada kumpulan rakan seni tari.

Selepas acara penyampaian hadiah kepada pemenang-pemenang, majlis diteruskan dengan persembahan nasyid daripada kumpulan rakan seni nasyid lelaki dan perempuan, tarian zapin lelaki dan perempuan, tarian endang daripada kumpulan rakan seni tari dan dikir barat daripada kumpulan rakan seni dikir KSB. Malam Citra Budaya diakhiri dengan nyanyian lagu 1 Malaysia oleh ahli-ahli Kumpulan Seni Budaya.

# Suasana Ceria Sepanjang Minggu Orientasi Pelajar



Suasana Hari Pendaftaran

Oleh: Norsyeirawani Shari (Penyelaras BBA Sesi 2009)

**S**uasana sibuk seawal 8.00 pagi menyelubungi Maktab Kerjasama Malaysia pada 21 Disember 2009. Pelbagai ragam dan aksi pelajar yang mendaftar dapat dilihat pada hari tersebut. Fasilitator yang dilantik juga tidak menang tangan membantu para ibu bapa yang menghantar anak-anak mereka untuk melanjutkan pengajian di MKM.

Pendaftaran pelajar dilakukan di bilik Bunga Raya dari jam 8.00 pagi sehingga jam 2.00 petang. Pelajar yang mendaftar pada hari tersebut adalah seramai 79 orang dari pelbagai negeri termasuk 2 orang dari negeri di bawah Bayu, Sabah.

Pada sebelah petangnya, diadakan Majlis Perasmian Minggu Orientasi Pelajar yang dirasmikan oleh Pn. Norwatim bt. Abd Latiff, Ketua Pusat Antarabangsa dan Pendidikan Tinggi, MKM di Auditorium Dato' Abd. Majid. Selepas solat Asar, program Minggu Orientasi dimulakan dengan slot LDK 1 iaitu sesi taaruf dikalangan pelajar dan fasilitator, tujuannya untuk memberi peluang kepada para pelajar mengenali di antara satu sama lain.

Sepanjang 3 hari Minggu Orientasi dijalankan, pelbagai pengisian bermanfaat telah diatur bagi membantu pelajar dalam menempuh alam pembelajaran di MKM kelak sama ada melibatkan aktiviti di dalam kelas mahupun di luar kelas.

Bagi pengisian akademik, slot taklimat pembelajaran secara semester, taklimat pemindahan kredit, peperiksaan "Placement Test" Bahasa Inggeris dan taklimat pinjaman tabung Kumpulan Wang Amanah Pendidikan Koperasi (KWAPK) telah diadakan. Bagi slot pengisian rohani, para pelajar telah mengikuti program Qiamullai, kuliah Subuh dan kuliah Maghrib.

Bagi memupuk kerjasama dalam kumpulan, pelbagai aktiviti LDK diselitkan dengan pelbagai tugasan yang memerlukan kreativiti dan sumbang saran idea daripada setiap ahli kumpulan. Para pelajar juga telah dibawa melawat ke unit-unit pengurusan dan pusat-pusat akademik yang ada di MKM.

Majlis Perasmian Penutup Minggu Orientasi pada 23 Disember 2009 dirasmikan oleh Tuan Haji Idris bin Ismail, Pengarah MKM dan dimeriahkan lagi dengan persembahan tarian Kuda Kepang daripada pelajar BBA semester 1 Sesi Disember 2009 di bawah bimbingan saudara Radin, Presiden Kumpulan Seni Budaya MKM.



Melukis logo kumpulan



# PROGRAM LATIHAN (JULAI – DISEMBER 2010) MAKTAB KERJASAMA MALAYSIA KAMPUS INDUK PETALING JAYA

BIL	TARIKH	
JULAI		
1.	05 – 07/07/2010 (3 HARI)	IDB 307 – KURSUS PENGURUSAN PASARAYA
2.	05 – 07/07/2010 (3 HARI)	IDC 328 – UNDANG-UNDANG BERKAITAN PERNIAGAAN KOPERASI
3.	12 – 15/07/2010 (4 HARI)	IDB 701 – ASAS KEUSAHAWANAN KOPERASI
4.	12 – 14/07/2010 (3 HARI)	IDB 216 – BENGKEL PENGURUSAN LOGISTIK DALAM PERNIAGAAN KOPERASI
5.	12 – 13/07/2010 (2 HARI)	ML 100 – PENGURUSAN & PENTADBIRAN KOPERASI (KURSUS WAJIB)
6.	12 – 14/07/2010 (3 HARI)	IDT 465 – MS WORD LANJUTAN
7.	19 – 21/07/2010 (3 HARI)	IDB 271 – BENGKEL KREATIVITI DAN INOVASI DALAM PERNIAGAAN
8.	19 – 21/07/2010 (3 HARI)	IDC 316 – KESETIAUSAHAAN KOPERASI
9.	19 – 21/07/2010 (3 HARI)	IDT 470 – APLIKASI MS EXCEL DALAM PENGURUSAN DATA KOPERASI
10.	19 – 23/07/2010 (5 HARI)	IDA 101 – ASAS PERAKAUNAN
11.	26 – 28/07/2010 (3 HARI)	IDA 201 – KEMAHIRAN ASAS PENGAUDITAN DALAMAN
12.	26 – 29/07/2010 (4 HARI)	IDB 728 – PELUANG PERNIAGAAN INDUSTRI PELANCONGAN
13.	26 – 29/07/2010 (W) (4 HARI)	IDC 301 – PENGURUSAN KOPERASI WANITA
OGOS		
14.	02 – 04/08/2010 (3 HARI)	IDA 130 – PENGURUSAN MODAL KERJA
15.	02 – 05/08/2010 (4 HARI)	IDC 301 – PENGURUSAN KOPERASI
16.	02 – 04/08/2010 (3 HARI)	IDT 469 – PENGEDITAN IMEJ KREATIF 11 – ADOBE PHOTOSHOP
SEPTEMBER		
17.	20 – 23/09/2010 (4 HARI)	IDC 805 – PENGUCAPAN AWAM BERKESAN
18.	20 – 22/09/2010 (3 HARI)	IDT 468 – PERNIAGAAN MELALUI INTERNET
19.	27 – 28/09/2010 (2 HARI)	ML 100 – PENGURUSAN & PENTADBIRAN KOPERASI (KURSUS WAJIB)
20.	27/09 – 01/10/2010 (5 HARI)	IDA 140 – PENGURUSAN PERAKAUNAN BERKOMPUTER (UBS)
OKTOBER		
21.	04 – 05/10/2010 (2 HARI)	MA 200 – TATACARA PENGAUDITAN DAN PERAKAUNAN KOPERASI (KURSUS WAJIB)
22.	04 – 06/10/2010 (3 HARI)	IDT 471 – MEREKABENTUK BAHAN PENERBITAN – ADOBE ILLUSTRATOR
23.	04 – 08/10/2010 (5 HARI)	IDB 724 – PENGURUSAN PERNIAGAAN KEK DAN BAKERI
24.	04 – 06/10/2010 (3 HARI)	IDC 321 – PERUNDANGAN KOPERASI DAN APLIKASI
25.	11 – 13/10/2010 (3 HARI)	IDB 317 – BENGKEL PENGURUSAN STOK
26.	11 – 12/10/2010 (2 HARI)	ML 100 – PENGURUSAN & PENTADBIRAN KOPERASI (KURSUS WAJIB)
27.	11 – 15/10/2010 (5 HARI)	IDT 413 – APLIKASI MS ACCESS DALAM PENGURUSAN DATA KOPERASI
28.	11 – 13/10/2010 (3 HARI)	IDA 150 – PENYEDIAAN MANUAL PROSEDUR KERJA
29.	18 – 22/10/2010 (5 HARI)	IDB 262 – LAWATAN SAMBIL BELAJAR
30.	18 – 20/10/2010 (3 HARI)	IDC 823 – BENGKEL BERFIKIR DI LUAR KOTAK
31.	18 – 20/10/2010 (3 HARI)	IDC 318 – PENYEDIAAN LAPORAN TAHUNAN KOPERASI
32.	25 – 28/10/2010 (4 HARI)	IDB 297 – PENGURUSAN STRATEGIK
33.	25 – 27/10/2010 (3 HARI)	IDB 215 – BENGKEL PENGURUSAN RANTAIAN BEKALAN PERNIAGAAN KOPERASI (SUPPLY CHAIN MANAGEMENT)
34.	25 – 28/10/2010 (4 HARI)	IDT 461 – ANIMASI MULTIMEDIA
35.	25 – 29/10/2010 (5 HARI)	IDA 101 – ASAS PERAKAUNAN
NOVEMBER - DISEMBER		
36.	01 – 03/11/2010 (3 HARI)	IDB 201 – ASAS PENGURUSAN UNTUK KERANI KOPERASI
37.	01 – 03/11/2010 (3 HARI)	IDC 802 – BENGKEL KEPIMPINAN PASUKAN CEMERLANG
38.	01 – 03/11/2010 (3 HARI)	IDT 467 – ASAS PENGURUSAN ICT
39.	01 – 03/11/2010 (3 HARI)	IDA 202 – PENCEGAHAN FRAUD DAN KAWALAN DALAMAN
40.	08 – 10/11/2010 (3 HARI)	IDB 212 – KEMAHIRAN PERKHIDMATAN PELANGGAN
41.	08 – 10/11/2010 (3 HARI)	IDC 314 – PENGURUSAN MESYUARAT AGUNG KOPERASI YANG BERKESAN
42.	08 – 11/11/2010 (4 HARI)	IDT 457 – BENGKEL MEMBANGUNKAN LAMAN WEB KOPERASI
43.	08 – 12/11/2010 (5 HARI)	IDA 101 – ASAS PERAKAUNAN
44.	08 – 12/11/2010 (5 HARI)	IDA 101 P – PERAKAUNAN UNTUK PERUSAHAAN KECIL
45.	22/11 – 01/12/2010 (10 HARI)	IDA 102 – PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN TAHUNAN KOPERASI
46.	22 – 24/11/2010 (3 HARI)	IDC 327 – PEMANTAPAN TADBIR URUS KOPERASI (CO-OPERATIVE GOVERNANCE)
47.	22 – 25/11/2010 (4 HARI)	IDT 472 – MEMBANGUNKAN LAMAN WEB DENGAN DREAMWEAVER
48.	29/11 – 02/12/2010 (4 HARI)	IDB 727 – BENGKEL PERNIAGAAN RESTORAN DAN KATERING
49.	29/11 – 02/12/2010 (4 HARI)	IDA 141 – PENGURUSAN PERAKAUNAN BERKOMPUTER (MR. ACCOUNTING)

# PROGRAM LATIHAN (JULAI – DISEMBER 2010)

## MAKTAB KERJASAMA MALAYSIA

### KAMPUS INDUK PETALING JAYA

TARIKH / TEMPOH KURSUS	SEMINAR / BICARA EKSEKUTIF / LUNCHEON TALK
05/08/2010 (1/2 HARI)	TET 900 - LUNCHEON TALK PUSAT KONSULTASI: KUANTAN
30/09/2010 (1/2 HARI)	TET 900 - LUNCHEON TALK PUSAT A/BANGSA
27 – 28/10/2010 (2 HARI)	SEM 900 - SEMINAR PUSAT ReMAP: KUALA LUMPUR
10/11/2010 (1/2 HARI)	TET 900 - LUNCHEON TALK PUSAT BM&C: JOHOR BAHRU
01/12/2010 (1/2 HARI)	TET 900 - LUNCHEON TALK PUSAT INFOTEC: PETALING JAYA
08 – 09/12/2010 (2 HARI)	SEM 900 - SEMINAR PUSAT CALL: ALOR SETAR

#### PERMOHONAN DAN PERTANYAAN

Pemohon yang ingin mengikuti kursus hendaklah menghantar borang permohonan ke kampus di mana kursus diadakan (Petaling Jaya / Sabah / Sarawak/ Bera / Johor Bahru / Alor Setar). Borang permohonan boleh didapati di laman web MKM iaitu [www.mkm.edu.my](http://www.mkm.edu.my)

#### Pengarah,

Maktab Kerjasama Malaysia,  
103, Jalan Templer,  
46700 Petaling Jaya, Selangor Darul Ehsan.  
Tel: 03 – 7964 9000  
Faks: 03 – 7954 3957  
E-mel : [mkm@mkm.edu.my](mailto:mkm@mkm.edu.my)  
Laman web : [www.mkm.edu.my](http://www.mkm.edu.my)

#### Pengarah,

Maktab Kerjasama Malaysia  
(Cawangan Sarawak),  
Bangunan Rugayah,  
Lot 97, Jalan Song Thian Cheok,  
Peti Surat 241B,  
93100 Kuching, Sarawak.  
Tel: 082 – 230409 Faks: 082 – 230405  
E-mel: [mkmsabah@mkm.edu.my](mailto:mkmsabah@mkm.edu.my)

#### Pengarah,

Maktab Kerjasama Malaysia  
(Cawangan Sabah),  
Tingkat 5, Menara MAA,  
Lorong 6, Api-Api 1,  
88000 Kota Kinabalu, Sabah.  
Tel: 088 – 240812 Faks: 088 – 241802  
E-mel: [mkmsarawak@mkm.edu.my](mailto:mkmsarawak@mkm.edu.my)

#### Pengarah,

Maktab Kerjasama Malaysia  
(Wilayah Timur)  
No. 13, Jln. Kerayong 4,  
28200 Bera,  
Pahang Darul Makmur.  
Tel: 09-2506528 Faks: 09-2506530  
E-mel : [mkmwtimur@mkm.edu.my](mailto:mkmwtimur@mkm.edu.my)

#### Pengarah,

Maktab Kerjasama Malaysia  
(Wilayah Selatan)  
Tingkat 1, Bangunan Kerjasama Jalan Dhorby,  
80000 Johor Bahru,  
Johor Darul Takzim.  
Tel: 07 – 2262119 Faks: 07 - 2262125  
E-mel : [mkmwselatan@mkm.edu.my](mailto:mkmwselatan@mkm.edu.my)

#### Pengarah,

Maktab Kerjasama Malaysia  
(Wilayah Utara)  
No. 1515, Wisma KGMKB, Jalan Tunku Ibrahim,  
05000 Alor Setar,  
Kedah Darul Aman.  
Tel: 04 – 7337610 Faks: 04 – 7337532  
E-mel : [mkmwutara@mkm.edu.my](mailto:mkmwutara@mkm.edu.my)



## PROGRAM LATIHAN (JULAI – DISEMBER 2010) MAKTAB KERJASAMA MALAYSIA CAWANGAN SABAH

BIL		TARIKH / TEMPOH KURSUS (HARI)
1.	ML 100 Pengurusan dan Pentadbiran Koperasi	19 – 20/07/2010 (2 hari)
2.	SDC 901 Kem Kepimpinan Koperasi	27 – 30/09/2010 (4 hari)
3.	ML 100 Pengurusan dan Pentadbiran Koperasi	03 – 04/08/2010 (3 hari)
4.	MA 200 Tatacara Pengauditan dan Perakaunan Koperasi	27 – 28/09/2010 (2 hari)
5.	SDA 102 Penyediaan Penyata Kewangan Koperasi	18 – 22/10/2010 (5 hari)
6.	SDA 109 E- Bendahari	01 – 03/11/2010 (3 hari)
7.	SDA 140 Pengurusan Perakaunan Berkomputer (UBS)	22 – 26/11/2010 (5 hari)
8.	MA 200 Tatacara Pengauditan dan Perakaunan Koperasi	05 – 06/10/2010 (2 hari)
9.	SDB 252 Penyediaan Pelan Perniagaan	25 – 29/10/2010 (5 hari)
10.	SDB 729 Bengkel Usahawan Perkhidmatan-Salon Kecantikan	11 – 14/10/2010 (4 hari)
11.	SDB 241 Bengkel Penyediaan dan Penilaian Projek	08 – 12/11/2010 (3 hari)
12.	SDT 412 Bengkel Membina Pangkalan Data Asas Koperasi	05 – 08/07/2010 (4 hari)
13.	SDT 462 E-Setiausaha	02 – 04/08/2010 (3 hari)
14.	SDT 457 Mereka bentuk Laman Web Beranimasi	04 – 07/10/2010 (4 hari)

SEMINAR & BICARA EKSEKUTIF				
1.	TET 900	Luncheon Talk	1 HARI	17/04/2010
2.	SEM 900	Seminar	2 HARI	27 - 28/07/2010
3.	TET 900	Bicara Eksekutif 2	1 HARI	31/10/2010

# PROGRAM LATIHAN (JULAI- DISEMBER 2010) MAKTAB KERJASAMA MALAYSIA CAWANGAN SARAWAK

BIL	KOD/NAMA KURSUS	TARIKH/TEMPOH/TEMPAT
1	KDA 102 PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN TAHUNAN KOPERASI	04 – 07/10/2010 (4 HARI)
2	KDA 150 BENGKEL PENYEDIAAN MANUAL PROSEDUR KERJA KOPERASI	12 - 15/07/010 (4 HARI)
3	KDA 141 PERAKAUNAN KOPERASI DENGAN MICROSOFT EXCELL	25 - 28/10/2010 (4 HARI)
4	MA 200 TATACARA PENGAUDITAN & PERAKAUNAN KOPERASI	22 – 24/11/2010 (3 HARI)
5	KDA 142 PENGURUSAN PERAKAUNAN BERKOMPUTER (UBS)	8 – 11/11/2010 (4 HARI)
6	KDA 131 BENGKEL PENGURUSAN PEMBIAYAAN	13 – 15/12/2010 (3 HARI)
7	KDB 297 BENGKEL PERANCANGAN STRATEGIK KOPERASI	01 – 04/11/2010 (4 HARI)
8	KDB 723 PENYEDIAAN RANCANGAN PERNIAGAAN KOPERASI : PRODUK SOYA	02 – 05/08/2010 (4 HARI)
9	KDB 730 PENYEDIAAN RANCANGAN PERNIAGAAN KOPERASI : CENDAWAN	27 – 29/09/2010 (3 HARI)
10	KDB 731 PENGURUSAN PEMASARAN PRODUK DAN PERKHIDMATAN KOPERASI	24 – 26/11/2010 (3 HARI)
11	KDS 610 KAJIAN LAPANGAN (ATTACHMENT) PROGRAM SANGKUTAN PERNIAGAAN DI KOPERASI'	19 – 22/07/2010 (4 HARI)
12	KDB 732 PENYEDIAAN RANCANGAN PERNIAGAAN KOPERASI : HOMESTAY	11 – 14/10/2010 (3 HARI)
13	ML 100 PENTADBIRAN & PENGURUSAN KOPERASI	18 – 19/10/2010 (2 HARI)
14	KDC 316 PENTINGNYA PERANAN SETIAUSAHA DALAM PENTADBIRAN KOPERASI	12 - 14/07/2010 (3 HARI)
15	KDC 326 TEKNIK PENULISAN ATURAN AKTIVITI-AKTIVITI KOPERASI	01 – 03/11/2010 (3 HARI)
16	KDC 804 BENGKEL MEMBINA PASUKAN CEMERLANG	04 – 07/10/2010 (4 HARI) 08 – 10/11/2010 (3 HARI)
17	KDC 803 BENGKEL PEMIKIRAN KREATIF (BERFIKIR DI LUAR KOTAK)	20 – 22/12/2010 (3 HARI)
18	KDC 317 ASAS PENGURUSAN KOPERASI	26 – 29/07/2010 (4 HARI)
19	KDT 447 PENYELENGGARAAN PC	27 – 29/09/2010 (3 HARI) KUCHING
20	KDT 413 PENGURUSAN PANGKALAN DATA KOPERASI ( LANJUTAN)	11 – 14/10/2010 (4 HARI) KUCHING

## SEMINAR/BICARA EKSEKUTIF/LUNCHEON TALK

BIL	KOD/NAMA KURSUS	SASARAN PESERTA DAN OBJEKTIF	TARIKH/TEMPOH KURSUS
4	SEM900 SEMINAR	Risalah akan diedarkan kemudian	6-7 Jul 2010 KUCHING
5	LUNCHEON TALK	Risalah akan diedarkan kemudian	27 Nov 2010 KUCHING



# PROGRAM LATIHAN 2010 MAKTAB KERJASAMA MALAYSIA KAMPUS WILAYAH TIMUR BERA, PAHANG DARUL MAKMUR

BIL	KOD / NAMA KURSUS	TARIKH / TEMPOH KURSUS
<b>JULAI</b>		
1	WTB 701 ASAS KEUSAHAWANAN	06 - 08/07/2010 (3 hari)
2	WTB 212 KEMAHIRAN PERKHIDMATAN PELANGGAN	20 - 22/07/2010 (3 hari)
3	WTK 600 KURSUS KHAS KOPERASI BARU	27 - 28/07/2010 (2 hari)
4	WTB 297 BENGKEL PENGURUSAN STRATEGIK	27 - 29/07/2010 (3 hari)
<b>OGOS</b>		
5	WTT 430 ASAS KOMPUTER DAN APLIKASI	03 - 05/08/2010 (3 hari)
6	WTA 112 MEMAHAMI DAN MENGANALISIS PENYATA KEWANGAN	03 - 05/08/2010 (3 hari)
<b>SEPTEMBER</b>		
7	WTK 601 PENGURUSAN KEWANGAN PERIBADI ANGGOTA	21-22/09/2010 (2 hari)
8	WTC 325 BENGKEL MEMINDA UNDANG-UNDANG KECIL KOPERASI	21 - 23/09/2010 (3 hari)
9	WTT 452 LEMBARAN ELEKTRONIK MS EXCEL	28 - 30/09/2010 (2 hari)
<b>OKTOBER</b>		
10	WTC 314 KURSUS PENGURUSAN MESYUARAT AGUNG KOPERASI	12 - 14/10/2010 (3 hari)
11	WTT 460 PERSEMBAHAN ELEKTRONIK MS POWERPOINT	19 - 21/10/2010 (3 hari)
12	WTML 100 KURSUS KHAS KOBERA	26 - 27/10/2010 (2 hari)
13	WTK 631 BENGKEL PENILAIAN PROJEK	26 - 28/10/2010 (3 hari)
<b>NOVEMBER</b>		
14	WTML 100 PENGURUSAN DAN PENTADBIRAN KOPERASI (KURSUS WAJIB)	09 - 10/11/2010 (2 hari)
15	WTA 112 MEMAHAMI DAN MENGANALISIS PENYATA KEWANGAN	09 - 11/11/2010 (3 hari)
16	WTA 101 ASAS PERAKAUNAN	22 - 25/11/2010 (4 hari)
<b>DISEMBER</b>		
17	WTT 456 ASAS PENGGUNAAN INTERNET	21 - 23/12/2010 (3 hari)

# PROGRAM LATIHAN (JULAI – DISEMBER 2010)

## MAKTAB KERJASAMA MALAYSIA

### KAMPUS WILAYAH SELATAN

### JOHOR BAHRU, JOHOR DARUL TAKZIM

BIL	TARIKH / TEMPOH KURSUS	KOD / NAMA KURSUS
JULAI		
1.	06 - 07/07/2010 (2 hari)	WSK 601 PENGURUSAN KEWANGAN PERIBADI ANGGOTA
2.	13 - 14/07/2010 (2 hari)	WSMA 200 TATACARA PENGAUDITAN DAN PERAKAUNAN KOPERASI (KURSUS WAJIB)
3.	13 – 15/07/2010 (3 hari)	WSC 325 BENGKEL MEMINDA UNDANG-UNDANG KECIL KOPERASI
4.	19 - 22/07/2010 (4 hari)	WSA 101 ASAS PERAKAUNAN
5.	27 - 29/07/2010 (3 hari)	WST 430 ASAS KOMPUTER DAN APLIKASI
OGOS		
6.	03 - 04/08/2010 (2 hari)	WSML 100 PENGURUSAN DAN PENTADBIRAN KOPERASI (KURSUS WAJIB)
SEPTEMBER		
7.	21 - 23/09/2010 (3 hari)	WSB 292 BENGKEL RANCANGAN PERNIAGAAN
8.	28 -29/09/2010 (2 hari)	WSK 600 KURSUS KHAS KOPERASI BARU
9.	28 - 30/09/2010 (3 hari)	WSB 701 ASAS KEUSAHAWANAN
OKTOBER		
10.	05 - 6/10/2010 (2 hari)	WSK 630 BENGKEL PEMBUATAN KEPUTUSAN
11.	05 - 07/10/2010 (3 hari)	WSB 212 KEMAHIRAN PERKHIDMATAN PELANGGAN
12.	19 - 21/10/2010 (3 hari)	WSB 297 BENGKEL PENGURUSAN STRATEGIK
13.	19 - 21/10/2010 (3 hari)	WSA 119 ASAS PENGURUSAN TUNAI
NOVEMBER		
14.	02 - 04/11/2010 (3 hari)	WSA 150 BENGKEL MANUAL PROSEDUR KERJA
15.	09 - 11/11/2010 (3 hari)	WSC 314 KURSUS PENGURUSAN MESYUARAT AGUNG KOPERASI
16.	23 -25/11/2010 (3 hari)	WST 460 PERSEMBAHAN ELEKTRONIK MS POWERPOINT
DISEMBER		
17.	14 - 16/12/2010 (3 hari)	WST 456 ASAS PENGGUNAAN INTERNET
18.	21 -23/12/2010 (3 hari)	WST 452 LEMBARAN ELEKTRONIK MS EXCEL



**PROGRAM LATIHAN (JULAI – DISEMBER 2010)**  
**MAKTAB KERJASAMA MALAYSIA**  
**KAMPUS WILAYAH UTARA**  
**ALOR SETAR, KEDAH DARUL AMAN**

BIL	KOD / NAMA KURSUS	TARIKH / TEMPOH KURSUS
1	WUK 631 BENGKEL PENILAIAN PROJEK	13 - 15/07/2010 (3 hari)
2	WUML 100 PENGURUSAN DAN PENTADBIRAN KOPERASI (KURSUS WAJIB)	09 - 10/02/2010 20 - 21/07/2010 (2 hari)
3	WUT 456 ASAS PENGGUNAAN INTERNET	27 - 29/07/2010 14 - 16/12/2010 (3 hari)
OGOS - TIADA		
SEPTEMBER		
4	WUT 430 ASAS KOMPUTER DAN APLIKASI	02 - 04/03/2010 28 - 30/09/2010 (3 hari)
OKTOBER		
5	WUA 101 ASAS PERAKAUNAN	15 - 18/03/2010 11 - 14/10/2010 (4 hari)
6	WUB 292 BENGKEL RANCANGAN PERNIAGAAN	20 - 22/04/2010 12 - 14/10/2010 (3 hari)
7	WUT 452 LEMBARAN ELEKTRONIK MS EXCEL	06 - 08/04/2010 19 - 21/10/2010 (3 hari)
8	WUB 295 KEMAHIRAN PENYELIAAN	26 - 28/10/2010 (3 hari)
NOVEMBER		
9	WUT 460 PERSEMBAHAN ELEKTRONIK MS POWERPOINT	04 - 06/05/2010 23 - 25/11/2010 (3 hari)
10	WUB 297 BENGKEL PENGURUSAN STRATEGIK	15 - 16/06/2010 30/11 - 2/12/2010 (2 hari)
DISEMBER		
11	WUB 701 ASAS KEUSAHAWANAN	23 - 25/02/2010 30/11-02/12/2010 (3 hari)
12	WUT 456 ASAS PENGGUNAAN INTERNET	27 - 29/07/2010 14 - 16/12/2010 (3 hari)
13	WUA 112 MEMAHAMI DAN MENGANALISIS PENYATA KEWANGAN	27 - 29/04/2010 14 - 16/12/2010 (3 hari)